

Tardoskeddi **HIRMONDÓ**

TARDOSKEDD KÖZSÉG MAGAZINJA

XXI. évfolyam | 1. szám | 2021 április | Ára: 1,20 €

ISSN 1339-2530

IFJÚ HÁZASOK

2020

Dudek Róbert és Borbély Sabína mérnök 10.10
Bahorec László és Vadkerti Marianna 10.10

2021

Balogh László és Herceg Gabriella 2.12

LEGKISEBB LAKOSAINK

2020

Zat'ko Lucas 6.2
Simon Gréta 9.19
Brenkus Rebeka 10.8
Bugyik Matias 10.13
Szabó Gréta 10.17
Szikora Dominik 12.3

2021

Mészáros Péter 1.5
Kupecká Nelly 1.30

ÖRÖKRE ELBÚCSÚZTAK

2020

Morvai Hilda (1959) 6.28
Borbély Valéria (1933) 12.7
Hegyí Katalin (1953) 12.9
Chmelovič Jozef (1954) 12.9
Balla Olga (1959) 12.10
Šrámek Pavol (1952) 12.25

2021

Csikós László (1941) 1.5
Mészáros Anna (1925) 1.6
Brenkus Tibor (1963) 1.10
Balogh István (1943) 1.17
Tóth József (1942) 1.18
Csányi Anna (1940) 1.20
Tóth Mária (1944) 1.21
Tóth István (1942) 1.23
Vincze Ján (1944) 1.25
Bokor Imre (1952) 1.28
Vanya Valéria (1938) 1.28
Borbély Ferenc (1929) 2.7
Švec László (1951) 2.7
Vida Ferenc (1927) 2.8
Buják István (1961) 2.11
Balog István (1930) 2.13

RÖVID STATISZTIKA 2020-BÓL

Községünkben 2020-ban összesen 5242-en éltek. 45 kisgyermek született – 30 kislány és 15 kisfiú – és 28 fiatal pár esküdött örök hűséget egymásnak. Az elmúlt évben 60 lakosunk hagyott itt minket örökre, 34 nő és 26 férfi.

64 lakos költözött községünkbe és 62-en döntötek úgy, hogy elköltöztek Tardoskedről.

Kárász Izabella

Legyen húsvét

Harangzengéssel beköszönt a húsvét,
virágpompa ring minden levelén,
ledobja fagyott páncélját az élet,
győzőként ragyog a tél tört jegén.
Jézus lehetett ilyen győzedelmes,
nagy ünnepi, szép, lelki fénymezőn,
mikor nagypéntek gyászos éje helyett
húsvéti fényben feltámadt dicsőn!

Ó, nincs szebb, mint a feltámadott élet,
az újjászüpült, ragyogó világ!
De nagypénteki búra győzelmet
e föld népének vajon itt ki ád?

Nincs addig húsvét az emberi szíven,
hiába hívja ünnepi harang,
míg Jézus lelkét magáénak vallva
nem szólal benne kikeleti hang.

Mindenfelé e földön legyen húsvét,
Jézust meglátó, megváltó öröm,
baldog tudat, hogy nem hal meg a lélek,
ha hisz, de ragyog örök örökkön.
Ünneplő szívvel Jézust magasztalva
zengjen az ének itt e föld terén
amíg, mint mindig, beköszönt a húsvét,
s virágpompa ring minden levelén...

JUBILÁNSOK

- 70. Január:** Borbély Mária (Pozsonyi út), Szabó Monika, Buják Zsuzsanna, Divéky Jaroslav, Zsilák Mária
Február: Vičková Eva, Žigo Emma
Március: Marsovszky Zsuzsanna, Žilinsky Rudolf, Balogh Ilona (Gorkij u.), Buják Sándor, Csányiová Edita
- 75. Január:** Moravčíková Helena, Mészáros Mária (Hviezdoslav u.), Ladics Terézia, Mészárosová Božena, Csanda István, Balogh József (Vansová u.)
Február: Noskajová Klára
Március: Vida Ilona (Felvég), Schváb Magdolna, Csányi Ilona (Kossuth u.)
- 80. Január:** Morvai Anna
Február: Kollár Mária
Március: Vida Gyula (Felvég), Dózsa Valéria (Kollár ut.)
- 85. Január:** Szógyényi János
Február: Varga Katalin
Március: Zajíček Ferenc, Ladics Marcella
- 90. Január:** Buják József (Kertész u.)

A társas krónikát összeállította: Bračo Szilvia és Benkő Éva

TISZTELT OLVASÓK!

Magazinunk továbbra is előfizethető kedvezményes áron, 3 euróért egy évre.

A jelenlegi helyzetre való tekintettel banki átutalással is lehet fizetni.

Számlaszám: SK58 5200 0000 0000 0888 4891

Variabilný symbol: 11 **Správa:** Tvrdošovský spravodaj

Ha nincs módjukban átutalni a pénzt, akkor hívják a 035 6492 202 telefonszámot időpont egyeztetése céljából.

Ilyen esetben készpénzben is elő tudják fizetni a Tardoskeddi Hírmondót a Községi Hivatalban.

Köszönjük, hogy továbbra is az előfizetőnk marad. Örömmel várjuk az új olvasókat!

A Tardoskeddi Hírmondóval kapcsolatos észrevételeiket, javaslataikat elküldhetik a tktv@tvrdošovce.sk e-mail címre.

Polgármesteri beszámoló

A koronavírus nem nyugszik. Lépten-nyomon részese mindennapi életünknek. Legyen az család vagy akár munkahely.

Tardoskedd Község Önkormányzata és hivatala betartva a szigorú előírásokat, zökkenőmentesen végezte az ügyintézéseket. Telefon-, email kommunikáció segítségével tartottuk a kapcsolatot lakosainkkal. Problémamentesen zajlott a hitelesítés, az adók befizetése, a szociális ügyek intézése, az antigén teszteset előkészítése, a képviselő-testület is megszokott módon ülésezett.

Nem álltak le a Faluház hozzáépítési munkálatai sem. A 2021. február 25-én tartott képviselő-testületi ülésen beszámoltam arról, hogy február 16-án az építkezést kivitelező PROSPECT Kft. vállalatától átvettük az építkezést. Így elkezdődött a használatba vétel engedélyeztetésének folyamata, az ún. kolaudáció. Az önkormányzat a kivitelezővel karöltve begyűjti az engedélyeztetéshez szükséges okmányokat, amelyeket az illetékes hivatalokhoz be kell majd nyújtatni. Számításaink szerint ez a folyamat kb. 2 hónapot fog igénybe venni. Ez alatt az idő alatt még zajlanak az épület felszereltségét biztosító intézkedések, pl. a hangosítás, a fénytechnika, a belső berendezés biztosítása. Nagyon örülnék, ha egy jóhangulatú átadást tudnánk szervezni a lakosok számára. Úgy gondolom, hogy már mindenki vágyakozik egy felszabadult beszélgetésre, koncertre, kultúrprogramra. Nem tesz jót az emberiségnek, a társadalmi és kulturális életünknek a bezártság. Lázdhatunk hangosan vagy halkán, nem igazán változtathatunk a jelenlegi helyzeten.

A világvjárvány a hivatalok vezetőit is az online térbe kényszerítette, így nem egy konferenciahívást tartottam akár

a szennyvízelvezető-rendszer kiépítése miatt. A projekt 21,6 millió € támogatás kapott. 2021 januárjában kapta meg az önkormányzat azt a döntést, amelynek értelmében a telepü-

lésen tervezett szennyvízelvezető-rendszert teljes egészében ki tudjuk majd ebből a támogatásból építeni. Az önkormányzat ezzel a projekttel 2011 januárjától dolgozik, kezdve a tervdokumentáció és az engedélyek intézésével, majd az ezt követő pályázati beadvány benyújtásával, amely 2015 novemberében történt. Tíz év elteltével elmondhatjuk, hogy a pályázati támogatás szerződésének aláírásával meg tudjuk valósítani ezt az évtizedek óta húzódozó megoldatlan, és kényes kérdést községünkben. A munkálatok már 2021 márciusában kezdődnek meg. Az első rész a tótmegyeri kinyomóállomás megépítését célozza meg, valamint 11 hozzá közeleső utcát. A munkálatokat a közbeszerzési eljárásban nyertes galántai AVA-STAV Kft. vállalat fogja elvégezni.

Tisztelt olvasó!

A munkahelyünkön eltöltött tartalmas idő, százszor kamatozhat. Olykor úgy érezzük, felél minden tartalék energiánkat a körülvevő nyüzsgés, máskor meg energiát ad. A mindennapi rohanás, teendőink mellett azonban tudni kell megállni. Az ünnepek, akár a húsvét, jó alkalom arra, hogy lelassítsunk, hogy magunkba nézzünk, eset-

leg megtaláljuk a stressz okozta lelki nyugalmunkat. Hiszen boldogságunk és boldogulásunk az életkörülményeink alakulásától függenek. A lelkiállapotunk éppoly labilis lesz, ahogy a

világba nem sejtve ennek maradó hatását, és még folytathatnám. Hogy mi lesz tovább? Az idő megmutatja! Csupán az emberi józanságban, felelősségteljes hozzáállásban, a szabályok betartásában bízhatunk.

Bízok abban, hogy mi tardoskeddiek vigyázunk magunk és mások egészségére is! Fontos, hogy a családi asztalt nap mint nap a szeretteink vegyék közre. Fontos, hogy józan emberi hozzáállással felülkerekedjünk ezen az időszakon. Nem egyszerű!

Tisztelt tardoskeddiek!

Éljünk az ünnep kínálta hangulattal, hiszen húsvétot a keresztények az ünnepek ünnepének is nevezik. Jézus kereszthalála, illetve feltámadása a legerőteljesebb üzenet:

külső körülményeink változnak. Sokféle megpróbáltatás kövezi mindnyájunk életútját: szeretünk elvesztése, egészségi gon-

dok, családi problémák, munkahelyi, pénzügyi nehézségek, s végül az elkerülhetetlenül az elmúlás...

A Covid-19 okozta hatások sajnos sok tardoskeddi család életét befolyásolták, változtatták meg. A koronavírus-járvány olyan időszakban érkezett, amikor a világ ideges, nyugtalan és fáradt. Egyedülálló a járvány. Nemcsak azért, mert egy eddig ismeretlen vírus menetel végig a világon. Nemcsak azért, mert még a legodaadóbb orvosi kezelés ellenére is ezrek halnak meg. Nemcsak azért, mert az általa okozott közvetlen és közvetett gazdasági károk mértéke beláthatatlanul és felfoghatatlanul nagy. Gyerekek, tanulók ezrei kényszerültek egy virtuális

győzelem a halál felett. A világi megfogalmazásban ez az ünnep a tavaszváró, az újjáéledő természet napja is egyben. A locsolkodás és a hímestojások, a hagyományaink, a gyökereink része. Igaz, most rendhagyóan éljünk meg ezt az időszakot, de reménykedünk, hogy az életünk visszazökken a normális kerékvágásba.

Poszítív, húsvéti hangulattal kívánok minden kedves olvasónak áldott, békés ünnepeket, töltődjünk családunk szeretetével. Bízunk benne, hogy családtagjainkat személyesen is meglátogathatjuk, esetleg meg is locsolhatjuk.

**Tóth Marián,
polgármester**

Kellemes húsvéti ünnepeket kívánunk Olvasóinknak!

NÉPSZÁMLÁLÁS 2021

A 2021-es év Szlovákia jövőjét tekintve jelentős esztendő, hiszen 10 év után ismét népszámlálás zajlik az országban. A népszámlálás az egyetlen olyan adatgyűjtés, amelybe Szlovákia valamennyi lakosa bekapcsolódik, és amely semmivel sem pótolható információkat nyújt társadalmunk állapotáról, demográfiai, szociális, gazdasági és kulturális összetételéről, valamint a lakosság életkörülményeiről.

Összehasonlítva az előző népszámlálásokat, az ideai rendhagyó, hiszen kizárólag elektronikusan zajlik és az első integrált népszámlálás. Az elektronikus és integrált népszámlálásnak több előnye van:

- pontosabb és harmonikusabb adatgyűjtés,
- biztonságos és gyors, ill. környezetbarát.

A népszámlálás **2021. február 15-től 2021. március 31-ig tart.** Az adatok első ízben lesznek összegyűjtve már rendelkezésre álló adminisztratív források és a lakosoktól származó adatok összegzésével. Az adatgyűjtés nem papír kérdőívek formájában történik, hanem elektronikus számláló kérdőívben.

Kinek kell részt vennie a népszámlálásban?

A népszámlálásban való részvétel joga és törvényből adódó kötelessége mindenki, akinek Szlovákiában állandó vagy átmeneti lakhelye van, illetve tartózkodási engedéllyel rendelkezik. A lakosoknak egyedül, önállóan vagy közeli személy segítségével kell elvégezni a számlálást számítógép, táblagép vagy mobiltelefon internethez való csatlakoztatásával. A számláló kérdőív megtalálható a

www.scitanie.sk honlapon, de ki lehet tölteni mobiltelefonos applikáció segítségével is.

Az a lakos, aki nem tudta egyedül kitölteni az űrlapot, pl. a nyugdíjasok, immobilis és egészségkárosodott személyek vagy akiknek nincs lehetőségük elektronikus hozzáféréshez, igényelhet asszisztált népszámlálás szolgáltatását. Ez a szolgáltatás a népszámlálást érintő törvénymódosítás miatt **2021. április 1-től 2021. október 31-ig tart.** A lakosok által a népszámlálási űrlapon megadott valamennyi adatnak a népszámlálás döntő pillanatára kell

vonatkoznia, ez pedig **2021. január 1-je.**

Az elektronikus népszámlálás során Call Centrum áll az állampolgárok rendelkezésre a 02/20 92 49 19 telefonszámon, ahol a népszámlálással kapcsolatos információkat, tanácsokat adnak. Ezenkívül a népszámlálás ideje alatt a népszámlálásba való részvételre buzdító röplapot talált postaládájában minden lakos, valamint sms üzenetet is kapott mindenki ugyanezen célból.

A népszámlálás során összegyűjtött valamennyi adat teljes védelem alatt áll. A biztonságos adatvédelem ugyanis a népszámlálás egyik prioritása és alapfeltétele. Az összegyűjtött adatok védve lesznek esetleges adateltűnéstől, egyéb felhasználástól és lopástól.

A népszámlálással kapcsolatos bővebb információk a www.scitanie.sk honlapon találhatóak. Érdeklődni a scitanie@statistics.sk e-mail címen is lehet.

Mgr. Brenkus Judit

Segítsünk kupakgyűjtéssel!

Január második felében műanyag kupakok gyűjtésére szolgáló szívet helyeztek el a Szolgáltatások háza közelében. Községünk önkormányzata jótékony céllal készítette a gyűjtőt, hogy lakosaink a műanyag flakonok kupakjait ne a szemétkosárba dobják, hanem tegyék ebbe a gyűjtőbe. Ezzel nemcsak védik a környezetet, de egyúttal segíteni tudnak beteg gyerekeknek, felnőtteknek. A szív alak sem véletlen, hiszen a szív a szeretet és a segítség szimbóluma.

De miért is gyűjtjük a műanyag kupakokat?

A PET alapanyagú üvegek kupakjai jó minőségű tömörebb műanyagból készülnek, így értékesebbek, mint maga az egész PET üveg. Ezért gazdasági és ökológiai szempontból is jó, ha újrahasznosítjuk őket. A műanyag kupakok gyűjtésével a környezetvédelem mellett,

segítünk azokon, akiknek erre nagy szükségük van. Hiszen semmibe se kerül, ha mielőtt kidobnánk a műanyag üveget, levesszük a kupakját, összegyűjtjük őket, és elvisszük egy gyűjtőhelyre, pl. ebbe a szívgyűjtőbe. Ha többször tesszük, több-

szörösen segítünk. Segítünk, hogy valaki meggyógyuljon, hogy valaki tovább éljen...

A szívgyűjtő január óta már többször megtelt. Reméljük, hogy lakosaink jóvoltából ez még nagyon sokszor megtörténik, és sokszor segíthetünk.

Ha esetleg szeretnének konkrét személyen segíteni, akkor figyel-mükbe ajánljuk a 7 éves Mlynár Mátét, akit autizmussal kezelnek. Máté Tardoskeden él szülei és iker-testvéreivel, a helyi Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola tanulója. Eleinte a párkányi ARTIS

központba járt a szüleiivel fejlesztő terápiás kezelésekre TSMT tornákra, s két alkalommal vett részt az AIT beavatkozáson. Négy alkalommal voltak Tatán oszteoterápiás kezelésen, de sajnos a világválság miatt egyre csökkentek, végül

el is maradtak a kezeléseik. Máté egészségében radikális változást és jobb életminőséget jelentene az összejtbeültetés. Ezt a kockázatos beavatkozást Bécsben végzik, és jelentős anyagi kiadással járna (cca 10.000 euro). A családot szerető és ismerő személyek ezért gyűjtést szerveztek Máté kezelésére, beleértve községünket is. A kupakok mellett pénzbeli adománnyal is lehet támogatni Máté gyógyulását. Számlaszám:

IBAN: SK071111000001059482002 - Máté gyógyulásáért

A család bízik az emberek jóindulatában és reménykedik, hogy a jó Isten ezen a nehéz időszakon is átsegíti őket. Hálásan köszönik mindenkinek a segítségét!

B.Sz.

Főbb munkálatainkról

Tardoskeden a COVID-19 járvány elenére, aki tehetne és tudott, dolgozott. Nem tétlenkedett a Közhasznú Vállalat sem, végeztük a dolgunkat, mert a lakosok ezt várják el tőlünk.

Az év elejei időszak a vízelevezetők és árkok, valamint a gyűjtőtavak tisztításával telt, amely heteken át tartó munkát vett igénybe. Az első összetettebb munka 2021-ben a nagykanális egy részének megtisztítása volt a Kőhídtól a Káposztás utcáig. Miután itt végeztünk, tovább folytattuk ezt a tevékenységünket. A vasútállomásnál lévő tavat és környékét tisztítottuk meg a sok nádtól, benőtt növényzettől. Ezen a részen az ún. Pangéton ugyancsak alaposan megtisztítottuk a területet. Nagyon sok szemetet, levágott faágat, nádat hordtunk el innen. Ezután a Csábitóra és közvetlen környékére került sor. Itt is volt munkánk bőven, el sem lehet mondani, mennyi mindent szedtünk ki a tóból, de az eredmény magáért beszél. Valamennyi munkálatnál egy speciális gép ún. pók volt a segítségükre. Fontos megemlíteni még, hogy a vízelevezető kanálisok partjairól is eltávolítottuk a benőtt

növényzetet, hogy el tudjon folyni a víz, ne kerüljön az utakra, utcákra, s ne okozzon gondokat. A téli hónapok ideálisak a nádvágasra, ezt is elvégeztük községünk több területén.

Bár a Felnőtt napközi otthon épületét, nem mi javítottuk februárban, hanem egy komáromi cég, de a javítást vállalatunk kezdeményezte. Az épület hátsó részén lévő hatalmas repedést munkásaink már többször és több módon próbálták megjavítani, de egyik módszer sem hozta meg a várt eredményt, ezért most egy új technikával - műgyantás injektálással próbálták rendbe hozni az épületet a szakemberek. Reméljük, sikerrel jártak, nem lesznek újabb repedések a falon, és a napközi otthon tovább áll majd lakosaink rendelkezésére.

A februárban beköszönő hideg tél és havazás az utak eltakarítását követelte tőlünk. Igyekeztünk minél több utcát megszabadítani a hótól és lesózni, de kapacitásaink végesek, ezért sajnáljuk, ha valaki úgy érzi, utcája esetleg kimaradt a hó eltakarításból.

A továbbiakban is igyekszünk minden olyan munkát elvégezni községünkben, ami lakosaink életét segíti, könnyíti.

Agh Zoltán

GONDOZÓI SZOLGÁLAT

2019. januárjától 2021. februárjáig Tardoskedd Község megvalósította a "Gondozói szolgáltatás Tardoskedd községben" megnevezésű projektet, melyre az Európa Uniós Emberi Erőforrások Operatív Programból kaptunk támogatást. Az Európai Szociális Alap és az Európai Régiófejlesztési Alap által nyújtott támogatást községünk gondozók alkalmazására használta fel az intézményi ellátás házi ellátásra való átváltása érdekében. A projekt keretén belül községünk 8 gondozót alkalmazott, akik 16 személynek nyújtottak szociális szolgálatot a 26 hónap alatt.

A gondozók a rászoruló tardoskeddi lakosokat otthonaikban ápolták, illetve segítették a mindennapi teendőik ellátásában.

A bonyolult, lassan már egy éve tartó járványügyi helyzet ellenére a gondozók becsületes, odaadó munkájának köszönhetően igyekeztünk segítő kart és támogatást nyújtani a rászoruló, többnyire idős, vagy beteg lakosnak.

Ing. Borbély Lívia

Teszteltünk, tesztelünk, tesztelni fogunk?

Az őszi országos Covid-19 tesztelés után a Szlovák Kormány határozata értelmében 2021-ben folytatódott a lakosság antigéntesztelést való szűrése. Az első tesztelés idén január 22-26. között volt, majd ezután minden hétvégén meg kellett tartani azokban a járásokban, ahol az előző körben 1,01 % fölötti volt a pozitív arány. Februárban ez a Covidautomata alapján történt. Az Érsekújvári járás, s ebből kifolyólag Tardoskedi is, mindkét esetben érintett volt, így községünkben is heteken át teszteltek.

Tardoskeden 2-4 napig tartott egy-egy antigéntesztelés három helyszínén. Két tesztelő hely volt kialakítva a Faluházban és egy a Juhász kúriában. Az Községi Hivatal által kialakított regisztrációs rendszernek köszönhetően ezúttal nem voltak sorok a tesztelő helyek előtt, úgy mint ősszel. A regisztrált lakosok reggel 7 és délután 16 óra között teszteltethették magukat (később ez az időpont kitolódott 17 órára). A nem regisztráltak számára a 16 (később 17 ó) és 18 óra közötti idő volt fenntartva. Tardoskedi község polgármestere Tóth Marián mérnök köszönetet mond mindenkinek, aki segített és kivette részét a tardoskedi szűrővizsgálatok problémamentes lebonyolításában.

Tardoskedi tesztelések eredménye:

Dátum	kör	tesztelt személyek száma	pozitív személyek száma	%
2021. 1.22- 26.	1.	2 450	41	1,67 %
2021.1.20.-2.1.	2.	2 476	27	1,09 %
2021.2.6-8.	3.	2 544	33	1,29%
2021.2.13-14.	4.	2 367	21	0,88%
2021. 2.20-21.	5.	2 379	14	0,58 %
2021. 2.27-28.	6.	2 393	13	0,54 %
2021.3.6-7.	7.	2 409	6	0,24 %
2021.3.13-14.	8.	2 414	4	0,17 %

A tesztelés eredményei azt tükrözik, hogy lakosaink fokozatosan tudatosították az előírások betartásának fontosságát. De sajnos, nem mindenki vette ezt komolyan. Volt időszak, amikor több lakos pozitív tesztje ellenére járt-kelt a közterületeken, az üzletekben,

postán, s ezzel veszélyeztette a többiek egészségét. Sőt, előfordult, hogy olyan személyek is elmentek a tesztelésre, akiknek pozitív hozzátartozójuk miatt otthon kellett volna maradniuk. Természetesen, az ő tesztjük is pozitív lett. Ami a bevásárlásokat illetve, pozitív személyek esetében az alapélelmiszerek vásárlásával más (nem pozitív) családtagot vagy személyt kellett megbízni. Aki ezt nem tudta megoldani, a községi hivaltól kérhetett segítséget.

A fertőzött személyeknek minden esetben be kell tartaniuk a karantént, hogy a koronavírus ne terjedjen még jobban, ne veszélyeztesse az egészségünket, az életünket! Ezért februárban az Érsekújvári Járási Rendőrök a Regionális Közegészségügyi Hivatal munkatársaival és a községi rendőreinkkel ellenőrizték, hogy az emberek Tardoskeden betartják-e a karantén intézkedéseket. Az ellenőrzések során a betegség miatt néhányan csak az ablakból tudtak bólintani, mások tünetmentesek voltak, de otthon tartózkodtak. Aki nem tartotta be a karantént, megbírságotlák. Ilyen ellenőrzéseket több esetben végeztek az elmúlt időszakban lakosaink biztonságá érdekében.

Községünk vezetősége arra kér mindenkit, továbbra is legyenek felelősségteljesek, legyenek tekintettel másokra, és elrendelt karantén esetén tartsák be a Közegészségügyi Hivatal intézkedéseit. Ezzel nemcsak saját maguk, hanem mások egészségét is védik!

BSZ

Védőmaszkok a nyugdíjasainknak

Február első napjaiban, tekintettel arra, hogy a COVID-19 betegség egyre jobban terjedt járásunkban és Tardoskeden is, községünk önkormányzata a jobb védelmet biztosító FFP2 védőmaszkokat és egyszer használatos szájmáskot kézbesített a 65 év feletti tardoskedi lakosoknak. Minden nyugdíjasunk kapott 2 darab FFP2 védőmaszkot, és egy darab egyszer használatos szájmáskot.

Önkormányzatunk egy levelet is mellékelte szépkorú lakosainknak, amelyben felhívta a figyelmüket az ajánlott biztonsági intézkedések betartására, ill. arra kérte őket, hogy ha

lehetőséges, maradjanak otthon, és kerüljék a személyes találkozásokat. Akinek

mégis el kellett hagyni az otthonát bevásárlás vagy orvosi látogatás miatt, azokat arra kérte, hogy ilyen esetben viseljenek maszkot, védőkesztyűt és használjanak kézfertőtlenítőt. Segítség esetén bárki hívhatta a Községi hivatal telefonszámait.

A teljesség kedvéért meg kell említeni, hogy a nyugdíjasok mellett az egyik februári antigéntesztelés során azok a lakosok is kaptak egy FFP2 védőmaszkot, akik részt vettek a szűrésen.

Lakosaink nevében köszönjük Tardoskedi Önkormányzatának a segítség ezen formáját.

bsz

Koronavírus elleni tesztelések Tardoskeden

Koronavírus – mi is tulajdonképpen? Hogyan terjed? Mi okozza? Hogyan vizsgálják? Ilyen és ehhez hasonló kérdések fordulnak meg az emberek fejében.

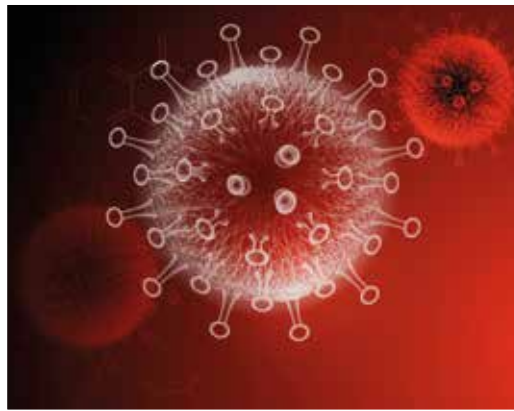
A koronavírus - más néven COVID-19 egy fertőző betegség, melynek a koronavírus SARS-CoV-2 az okozója. Az első esetet 2019 decemberében diagnosztizálták Kína Wu-chan városában egy komoly légúti megbetegedésben szenvedő betegnél. Ez a vírus első sorban az orrgarat nyálkahártyáját támadja, súlyosabb esetekben tüdőgyulladást okoz, sőt, halálos áldozatokat is követel. Az inkubációs ideje 2-14 nap. Terjedését a köhögés, tüsszögés és beszéd által kibocsátott váladék porlasztott cseppjei okozzák. Veszélyeztetve vannak azon személyek, akik hosszabb ideig kapcsolatban vannak a fertőzött személlyel, ill. két méternél kisebb a távolság közöttük több mint 15 percig. Maga a betegség lázzal, köhögéssel, gyengeséggel, légzési zavarokkal, valamint szaglász és ízvesztéssel mutatkozik meg. Szerencsére, a betegek többségénél könnyű a lefolyása, hasonló az influenzához, de sajnos előfordul a komolyabb formája is, ami tüdőgyulladással,

valamint légszomjjal jelentkezik. Ezek a betegek kórházi kezelésre szorulnak, sokan közülük lélegeztető gépre vannak utalva.

Hogyan vizsgálják? Ennek a legegyszerűbb és leggyorsabb módja az antigén teszt, melynél az orron keresztül vékony tesztelő pálcikával törlést vesznek az orrgarat nyálkahártyájából. Ez nem fájdalmas művelet, de szükséges hozzá a beteg együttműködése. Tájékoztatni kell, hogy a mintavételnél orron keresztül lélegezzen, hogy a mintavétel ne legyen kellemetlen, esetleg ne fájjon. A következő módszer, amivel kimutatható, az a PCR teszt, ahol a törlést mindkét orrlyukból, ill. garatból elemzik.

A fertőzöttek számának pontosítása céljából világszerte, így Szlovákiában és községünkben is sor került antigén tesztelésre. Községünk elöljárói három min-

tavételi helyet biztosítottak a meghatározott létszámú munkacsoporttal. Az első teszteléskor mindenki hamar túl akart rajta lenni, és tudni akarta, hogy negatív vagy pozitív-e? Ebből kifolyólag hosszú sorok kígyóztak a tesztelő helyek előtt. A következő tesztelésekhez már a falunk vezetősége biztosította a regisztráció lehetőségét min dhárom mintavételi helyre, ami a mintavétel zökkenőmentes folyamatát eredményezte. A várakozás csak az eredményre megkövetelt idő volt. Mint egészségügyi dolgozó, kötelességemnek tartottam részt venni valamennyi tesztelésen. Ilyen helyzetben nincs min gondolkodni, menni kell, mert annak, aki ezt a pályát választotta, ez nem munkahely, ez hi-

vatás. Természetesen, ha szükséges lesz és az egészségem engedi, továbbra is számíthatnak rám.

Nagyon jó érzés volt látni falunk lakosságának a teszteléshez való felelősségteljes és megértő hozzáállását. Bizonyíték volt erre a lakosok részvétele, és a türelmes várakozása. Magam részéről csak remélni tudom, hogy a járvány mihamarabb véget ér. Jó egészséget kívánok mindenkinek!

PaedDr. Tóth Katalin

FELHÍVÁS

Tardoskedd Önkormányzata szeretne egy Tardoskedoról szóló képes emlékkönyvet kiadni, ehhez kérjük az Önök segítségét.

Biztosak vagyunk abban, hogy sok érdekes, értékes helytörténeti emlék lelhető fel a családi fotó gyűjteményekben.

Kérünk ezért mindenkit, hogy bocsássák rendelkezésünkre azokat a fényképeket, amelyek egy-egy korszak jellegzetes pillanatát, eseményét rögzítették.

Örömmel vennénk, ha megőrzött helytörténeti iratokat (telek adásvételi szerződés, tervrajzok, földmérési dokumentumok, igazolványok, engedélyek, képeslapok stb.) is lemásolhatnánk. A beküldött, átadott fényképeket lemásoljuk, digitálisan rögzítjük és ezt követően visszajuttatjuk azokat tulajdonosaikhoz.

Azokat, akik saját maguk meg tudják oldani a fényképek szkennelését, kérjük küldjék a képeket az erika.csikosova@tvrdosovce.sk címre. Minden fényképnél kérjük feltüntetni a készítés (becsült) időpontját és a megörökített esemény rövid ismertetését, témáját.

Határidő: 2021. április 30.

KÖSZÖNET MINDEN KÖZREMŰKÖDŐNEK!

Járványügyi helyzet a kórházban

A koronavírus második hulláma alaposan "lesújtott" Szlovákiára, nem kerülve el járásunkat, községünket sem. A járás súlyosabb koronavírusos betegeit az Érsekújvári Oktató Kórház és Rendelőintézetben ápolják. Megkértük a kórház II. számú belgyógyászati klinikájának főorvosát, MUDr. Borbély Zoltán, PhD., hogy mondja el, milyen volt a helyzet a kórházban az elmúlt hónapokban.

Főorvos úr, mennyire változott meg a járványügyi helyzet Érsekújvári Oktató Kórház és Rendelőintézetben tavaly nyár óta, amikor beszámolt magazinunkban az akkori állapotról?

Mint ahogy az olvasók is tudják, a pandemiás helyzet országunkban a tavalyi évhez viszonyítva rosszabbodott. Szlovákia az élen jár úgy a COVID-19 pozitív betegek számában, mint az elhalálozásban is a lakosság számához viszonyítva. Ezek az adatok hűen tükrözik az aktuális helyzetet az érsekújvári kórházban is.

Mikor volt a legsúlyosabb a helyzet?

Decembertől kritikus a helyzet a kórházban, amely februárban is tartott. A kórházban továbbra is tilos a látogatás. Az ambuláns kezelés minimalizálva van, és csak az akut műtétek vannak elvégezve. Továbbra is érvényben van az a rendelet, hogy minden páciens, aki a kórházba jön, antigén SARS-CoV 2 tesztelésen kell hogy átessen. Ami a betegfelvételt és a halálozást illeti, december második felétől rosszabbodott a helyzet. Folyamatosan kellett bővítenünk az úgynevezett reprofilizált ágyak számát, ahol a Covid pozitív betegek vannak kezelve. Csak a rend kedvéért, ezek az ágyak a 8. és a 13. emeleten vannak, továbbá a nőgyógyászati klinikán és a gyermekgyógyászaton is. Ma 181 ilyen ágyunk van, ami tényleg magas szám. 14 ágyunk van az intenzív klinikán, ahol olyan betegeket gyógyítunk, akiknek lélegeztető gépre van szükségük. A 4. emelet egyik szárnyán a feltételezett COVID betegeket kezeljük. A kórházunkban a minisztériumi rendelet alapján COVID pozitív pszichiátriai osztály működik az egész nyitrai kerület részére.

Mennyi koronavírusos beteget ápoltak, és milyen arányban sikerült őket meggyógyítani?

Ez a kérdés nehéz, és nehéz is rá válaszolni. Sok betegünk volt és sajnos van is. Vannak betegek, akiknek könnyebb lefolyású a betegségük, de sokan vannak, akiknek nem. A tünetek tényleg sokszínűek. Sokunknak volt már valamilyen légúti fertőzés. De ha a beteg légszomjjal küszködik, fullad, köhög és magas láz gyötri, ami legyengíti, izomfájdalmak vannak, hány és hasmenése van, ezek együtt nagyon súlyossá tehetik a helyzetet. Nagyon gyakran ez a betegség olyan pácienseknél fordul elő, akik cukorbetegségben szenvednek, szívbetegek, túlsúlyosak, akik esetükben rosszabb a prognózis. Hogy milyen arányban sikerült őket meggyógyítani? Az adatok hűen tükrözik a szlovákiai statisztikai számokat. Szeretném itt megemlíteni, hogy nemcsak idős és krónikus beteg betegszik vagy hal meg, hanem sok fiatal páciens is.

Hány tardoskeddi betegük volt?

Tardoskeddet sem kerülte el a járvány. Sok betegünk volt, és van is a falunkból. Ez a járvány sokunkat érintett és érint. Sokan vannak olyanok, akik családtagjukat vagy ismerősüket veszítették el. A legfiatalabb tardoskeddi beteg, aki Covid fertőzésben halt meg februárban, csak 19 éves volt.

Előfordult, hogy betegség vagy karantén miatt nem volt elegendő orvos, egészségügyi dolgozó?

Az érsekújvári kórház a járvány kezdetétől fogva igyekszik megoldani a megfelelő személyzet létszámát. Sok alkalmazott volt beteg vagy került karanténba. Azt viszont tudni kell, hogy a személyzet többszörösen is ki van téve a fertőzés veszélyének. Nagy a fizikai és lelki nyomás. Egyenlőre nem kellett igénybe vennünk külső segítséget, de vannak segítők, például orvos-tanhallgatók, katonák.

A válságstáb tagjaként is tevékenykedik. Melyik volt a stáb legnehezebb döntése?

Igen, továbbra is a válságstáb tagjaként tevékenykedek, és a stáb tagja a feleségem is, aki az epidemiológiai csapat tagja. A válságstábot a kórház vezetése, az epidemiológiai csapat és meghívott kórházi szakértők alkotják. Hetente egyszer, de néha többször is ülésünk. Ott vitatjuk meg az aktuális helyzetet, rendeleteket hozunk figyelembe véve az egészségügyi minisztérium utasításait is. A legnehezebb döntések közé sorolnám például, a klinika egyes osztályainak a reprofilizációját, az alkalmazottak gyakori tesztelését.

Az Érsekújvári Oktató Kórház és Rendelőintézetben is beoltathatják magukat COVID-19 elleni oltásra az emberek. Mióta van erre lehetőség és mi a feltétele ennek?

Az Érsekújvári Oktató Kórház és Rendelőintézet 2021. február 3-tól oltócentrum lett. Minden ehhez fűződő információ megtalálható a kórház weboldalán www.nspnz.sk.

Februárban, amikor ez a beszélgetés készült még mindig terjedt a járvány járásunkban. Hogyan látja, mikor javulhat a helyzet?

Remélem és bízom abban, hogy a beoltott emberek számának növekedésével javulni fog a helyzet, de hogy mikor fogjuk azt mondani: „nyertünk”, nem tudom megmondani. Ezzel a vírussal is, ahogyan az influenza vírussal is meg fog kelleni tanulnunk élni. Biztosan nem lesz egyszerű, mert mindig újabb és újabb mutánsok keletkeznek. Ezért szeretném felhívni a figyelmüket, hogy továbbra is tartsák be az ehhez kötődő rendeleteket, védjék magukat és hozzátartozóikat, s ha lesz lehetőségük, oltassák be magukat. Minden olvasónak jó egészséget, sok erőt, nyugalmat és pozitív gondolkodást kívánok az elkövetkező időszakra.

Köszönöm szépen, hogy teendői mellett talált időt a beszélgetésre, és megosztotta olvasóinkkal a kórházban történeteket.

Bračo Szilvia

A Tardoskeddi Önkéntes Tűzoltóegyesület beszámolója

Az előző évekhez viszonyítva 2020 teljesen más év volt a Tardoskeddi Önkéntes Tűzoltóegyesület számára. Év elején még rengeteg megvalósításra váró tervünk volt, de aztán jött az egész világot felforgató vírus, ami mindent megváltoztatott.

A tavalyi év első negyedében a tűzoltóautókban, ill. terepen használatos adóvevő kezelésével kapcsolatos iskolázáson vettünk volna részt. Miután 2019-ben a belügyminisztériumtól kapott teljes felszereltségű Iveco Daily tűzoltó autóban, és a TATRA 815 járműünkben is szerettük volna használni az összes technológiát, ezért jó lett volna, ha részt veszünk az iskolázáson. Törölték a Lešť-i kiképzőközpontban tervezett képzést is, amelyre október végén mentünk volna. A járványügyi helyzet súlyosbodása miatt, más időpontra tették át. Nagyon sajnáltuk, mert jó lett volna tökéletesíteni technikánkat, új tapasztalatokat szerezni, amelyeknek hasznát tudnánk venni a bevetéseknél.

2019-ben tűzoltószakkört indítottunk az alapiskolásoknak, ahol örömmel fogadtuk a gyerekeket. Láttuk, mennyire érdeklődnek a szakkör iránt, ezért úgy döntöttünk, fokozatosan felkészítjük őket tűzoltó versenyekre. Elvittük őket Tótmegyerre, ahol megnéztük, hogyan készülnek ők, de közvetlenül az első megmérettetés előtt töröltek minden versenyt.

A tűz és a természeti csapások azonban nem maradtak el. 2020-ban összesen 39 bevetésen voltunk. Rögtön év elején Nagysurányba hívtak minket, ahol a reggeli órákban egy gyártócsarnok égett nagy lángokban. A tűz nagyon gyorsan terjedt, mivel az épületben nagyon sok poliészter és gumiabroncs volt. Délelőttől egészen késő estig a helyszínen voltunk.

A tűz községünket sem kerülte el. Márciusban két bevetésünk is

volt, mindkét esetben családi ház és annak környékén volt tűz. Az egyik esetben a Kertész és Napkelet utcák sarkán lévő házban keletkezett tűz, a másik esetben a Pozsonyi úton égett a tyúkól. Tavaly még két alkalommal kaptunk bejelentést családi háznál

keletkezett tüzesetről. Októberben a Kistemető utcában égett egy háztető, szilveszter előtt pedig az Alvégen csaptak fel a lángok egy ház hátsó részében. Szerencsére, egyik tüzesetnél sem történt személyi sérülés. Május végén a Monty cég mögötti részen jelentettek tüzet, gumiabroncsok égtek.

Tavaly nemcsak a tűz okozott gondokat. Június 14-én az erős szél kíséretében érkezett eső miatt számtalan kár keletkezett községünkben. Először egy Puskin utcái ház udvarán kidőlt fáról kaptunk bejelentést. Nem is tudtuk befejezni a fa elhordását, amikor az esőzés újabb hulláma érkezett, és több házat lepelt el a víz. A Széchenyi utcában volt a legrosszabb a helyzet, mivel ide folyt az összes víz a környékbeli utcákból, és egy családi ház garázsába is beömlött. Szivattyújuk és segítőkész szomszédoknak köszönhetően eltüntettük a vizet nemcsak a garászból, de az utcáról is.

Nagy segítségünkre volt a község szennyvízelhordó gépjárműve is. Ezen a napon Tardoskedd több más helyén is elvezettük a vizet, ami házrészeket, pincéket, utcákat lepelt el. A munkálatokban az érsekújvári hivatásos, valamint a dögösi önkéntes tűzoltók segítettek.

Nemcsak a bajban segítünk, hanem más esetekben is, pl. fákat ültettünk a Családi Parkba.

Mik a terveink 2021-re? Elsősorban nagyon örülnénk, ha a koronavírus végleg eltűnne az életünkből, s hogy mindenki visszatérhessen a járványt megelőző életviteléhez. Ami biztos, szeretnénk megvalósítani minden olyan 2020-as tervünket, amelyeket nem tudtunk. Bízunk benne, hogy sikerül.

Budík Lucia

Tisztelt- Polgártársaink!

A Tardoskeddi Önkéntes Tűzoltó Egyesület nevében megkérünk minden adakozni vágyó pártfogónkat, kedvelőnket, ismerőseinket, családtagjainkat, hogy támogassanak minket adójuk **2%-val**

A befolyó összegből szeretnénk korszerűsíteni, bővíteni a felszereltségünket

Segíts, hogy segíthessünk - ma Te, holnap Mi!
Előre köszönjük a támogatást!

Sajnos, ettől az évtől egy taggal kevesebben vagyunk. 2021. február 11-én 59 éves korában örökre itt hagyott bennünket **Buják István**, aki évek óta volt a tűzoltó egyesületünk tagja, főgépesze és nem utolsó sorban jó barátunk. Nagy veszteség számunkra, hiszen egyike volt azoknak, akik újraalapították a Tardoskeddi Önkéntes Tűzoltóegyesületet. Igazi, önkéntes tűzoltó volt, számára ez nem hobby, hanem hivatás volt. Köszönjük a sokéves munkáját. Nyugodjon békében!

Óvodanyitás a világjárvány árnyékában

A 2021-es év, mint minden intézmény, úgy az óvodák számára is rendhagyóan indult. Minisztériumi döntés alapján, a

járványhelyzet kedvezőtlen alakulása miatt, csak a kritikus infrastruktúrában dolgozó szülők, illetve azon szülők gyermekei részesültek óvodai nevelésben, akik munkájukból kifolyólag nem tudtak otthoni körülmények között dolgozni. Ilyen óvodanyitásra eddig még nem volt példa, ezért Tardoskedi Község Önkormányzata, illetve az óvodák vezetőségei úgy döntöttek, hogy a három helyi óvoda egy épületben, a Mély úti Óvoda falai között, összevont csoportokban kezdi meg az évet.

A magyar óvodások így teljesen új óvodába érkeztek január 11-én. A gyermekek nyitottak voltak, és rendkívül gyorsan alkalmazkodtak a kialakult helyzethez. Bár hiányoztak otthon maradt barátaik, mégis örömmel fedezték fel és vették birtokba az

új játékokat. A vegyes csoportra való tekintettel a megszokott foglalkozások helyett a játékos tevékenységekre, kézművességre helyeztük a hangsúlyt és igyekeztünk sok időt tölteni a szabad levegőn.

Ezúton szeretnénk megköszönni Tardoskedi község Önkormányzatának és a Mély úti Óvoda vezetőségének, hogy helyet biztosítottak számunkra intézményünkben, valamint köszönettel tartozunk a szülőknek is a megértésért, és a kialakult helyzethez való felelősségteljes hozzáállásért.

**Szent István Óvoda
Magyar Nevelési Nyelvi Óvoda**

Farsang a Szent István Óvodában

Talán nem túlzás azt állítani, hogy az év egyik legszínesebb időszaka a farsang. Ez az ideje a hangoskodásnak, önfeledt mulatozásnak. A Szent István óvodában 2021. február 16-án került sor a farsangi jelmezbálra, és bizony gyermekzsivalytól, tánctól, mókázástól zengett az óvoda. Az elmúlt napokban a gyermekek izgatottan készülődtek, számolták a napokat és örömmel mesélték, hogy milyen jelmezben szeretnének farsangolni. A bál reggelén nagy mosollyal érkeztek az elvárásolt királylányok, rend-

őrök, pillangók, pókemberek, és számtalan ötletes jelmezbe bújt óvodás. Erre a napra az óvonénik is mindig nagyon készülnek és minden megtesznek azért, hogy a gyermekek számára felejthetetlen legyen. Így volt ez most is. Sokat táncoltunk, daloltunk, versenyeztünk, játszottunk, jókat falatoztunk, és természetesen nem maradt el a meglepetés sem.

Reméljük, hogy minden kisgyermek jól érezte magát, és jövőre is szívesen bújnak majd jelmezbe!

Szent István Óvoda

EMLÉKEZZÜNK MGR. HLAVIČKA IRÉN TANÍTÓ NÉNIRE

*„Csak a süket csend pattog
most a lelkünkben
a fejfák között.
Valaki elment.
Elköltözött.
S bár a test halott,
A lelke most is ÉL!
Itt bent, a szívünkben most is
Ő zenél.”*

Utolsó dobant a drága, mindannyiunkhoz olyan közel álló ember, Mgr. Hlavička Irén tanító néni szíve. Kollégái, volt diákjai egyaránt tisztelték, szerették. Am a könyörtelen halál 63 éves korában elragadta az élők soraiból.

Közeli szerettünk pótolhatatlan elvesztése, a megtört gyászoló család fájdalma tudatosítja bennünk a szívszorító valóságot, az emberi halandóságot. Az emberi élet a lánghoz és a fényhez hasonlít. A láng hevít, fényt áraszt, világít, hogy a sötétben el ne tévedjünk. Ilyen volt a tanító néni élete is. Mindig megértéssel, szeretettel, mosollyal, áldozatkészséggel vett körül mindannyiunkat.

Hlavička Ircike tanító néni 1980-tól volt a Szemerényi K. MTNYAI pedagógusa. Ma-

gyar-szlovák nyelv és irodalom szakon végzett a nyitrai főiskolán. Évekig tartó csendes, szorgalmas munkával tanította községünk

ifjúságát. Nemcsak oktatott, de embert próbált faragni a sok szorgos, ügyes nebulóból. Az osztályfőnöki tevékenysége mellett, az

évek során versenyekre kísérte diákjait. Tanítványaival járási és kerületi helyezéseket ért el a Dobré slovo, a Poznaj slovenskú reč szlovák nyelvi versenyeken. Országos helyezést ért el a Szép magyar beszéd, a Tompa Mihály Vers- és Prózamondó Versenyen is. Említésit érdemel a nemzetközi Palóc-, a Kulcsár Ferenc esszéíró verseny, ahol kimagasló eredményt tudhattak magukénak diákjai. Pedagógusi munkásságát 2008-ban a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége Érsekújvári Választmánya elismerő oklevéllel jutalmazta.

Diákjainak a helyes utat mutatta, tanította őket legjobb tudása szerint. Soha nem feledjük, amit iskolánkért tett. Oktatói munkája példaértékű volt. Vezette a módszertani kört, szerkesztette a Lángocskát, alázattal tette a dolgát. Elment! Soha többé nem szoríthat velünk kezét, nem adhat jótanácsot, nem mond több biztató szót! De, vigasztal minket, hogy tovább élnek bennünk a tartós, örök emberi értekei. Megőrizzük fényes, múlhatatlan emlékét!

Nyugodjon békében!

PaedDr. Tóth Szilvia

Iskola, iskola ki a csoda jár oda.....

Egy nem egyszerű 2020-as év áll mögöttünk. Merő optimizmussal, lendülettel léptük át az iskola kapuját. Bizakodtunk benne, hogy egy „unalmas” iskolai évet kezdünk. Nem így történt!

A világjárvány beivódott a mindennapi életünkbe. Úgy érezzük, nem tudunk belőle kitörni. Szeptemberben az elsőseink vidám tekintetéről az izgalom, az öröm

sugárzott. Míg a felső tagozatos tanulók, pedagógusok abban bizakodtak, hogy megtudjuk tartani a rendezvényeinket, fel tudunk készülni a megszokott versenyekre, felvételire, tudásszintmérőkre stb. Sajnos a pandémiai helyzet tartja magát, így terveink lassan átíródtak.

Miniszteri rendelet értelmében 2020. október 26-án a felső tagozatos tanulók oktatása az online térbe tolódott el. Az előző iskolai évben szerzett tapasztalata-

inkat újra elővettünk, krízis tervet írtunk. Alkalmazkodtunk a helyzethez, órarendet készítettünk. Igyekeztünk figyelembe ven-

ni a szülők lehetőségeit, a tanulók technikai adottságait, felszereltségét. Azon tanulóknak, akik hajlandóságot mutattak a tanulásra, de nem volt megfelelő informatikai segédeszközük, segítőkézett nyújtottunk.

Márciust írunk, az alsó tagozatos tanulók az iskolában tanulnak. Természetesen, feltételek között. Minden hétfőn a

törvényes képviselő becsületbeli nyilatkozatot, fénymásolt a n t i g é n t e s z t e t vagy orvosi igazolást ad le, mutat fel az iskola bejáratánál. A pedagógus mosollyal próbálja leplezni az

aggályait, és bízik a szülő felelős hozzáállásában. Hiszen nem marad más választása! Mindenki aggódik, senki sem szeretne megbetegedni. Ezért a pedagógusok tudatosan ragadták meg az oltási lehetőséget.

Az igazgatóság, asszisztensek, az 1-4-es pedagógusok, szinte valamennyi felső évfolyamban oktató tanító néni és a nem pedagógusi alkalmazottak is már megkapták az első védőoltást. Így bizakodva állunk az iskolai év második feléhez. Úgy gondolom, egyedüli járható út a vírus leküzdésével szemben, ha élünk a lehetőségünkkel, és beoltatjuk magunkat.

Amíg az alsó tagozat tanulói napi szinten iskolába járnak, addig a felső tagozatosaink a virtuális térbe élik a napjaikat. Valljuk be őszintén, lassan már mindenki demotivált lesz, ha már nem az! Belefárad az online világba. A pedagógus hétvégéje azzal telik, hogy készül a tananyaggal, majd rakja fel a már megszokott platformokra. Hétköznap órarend szerint ül a

monitor előtt és próbál életet, tudást lehelni a tanulóba. Elfásultunk! A szülő, aki dolgozni kényszerül aggódik: „Felkelt-e a gyerek? Feltöltötte-e a leckét? Bekapcsolódott-e az órába?” stb. Nem találjuk a lelki nyugalmunkat, érezzük, hogy valami nem jó, menekülni szeretnénk előle! Sajnos még nem tudunk! Legyünk optimisták, és bizakodók!

Az iskola életében fontos esemény a beíratás. Kérdőjelekkel állunk a 2021/2022-es iskolai beíratás előtt. Még nem tudjuk, hogy milyen formában zajlik majd. Hiányoznak a nagycsoportos óvodásokkal átélt közös foglalkozások, színházi előadások. Bizonyára az óvodás nagycsoportos szülők is aggódnak az új kezdeten. Ne tegyék! Azt hiszem, tisztában van vele mindenki, hogy nem egyszerű időszakot élünk. Sok minden másként alakult, mint ahogy szeretnénk volna. A gyerek egy csodálatos lény, aki gyorsan tanul, és ha megfelelő, anyanyelvi környezetben van, csodákra képes. A szeptember mindig az adaptációról, beilleszkedésről szól. A gyógypedagógusok, a logopédus, az asszisztensek azon fáradoznak, hogy megkönnyítsék a szülő-, tanuló-, pedagógus interakcióját. Bátran mondhatom, a szakember korrekciója építő jellegű. Drága jövőbeli elsősök, szeretettel várunk benneteket!

A Covid-19 koronavírus megváltoztatta

az életünket, de nem állította le. Továbbra is a tanulókért vagyunk, igyekszünk a tanulás mellett vidám perceket is átélteni. Farsangoltunk, üde tavaszba öltöztettük az iskolát. Készül a kinti, nyári osztálytermünk, az új lugasunk, frissülnek a falaink.

Szeretném hinni, hogy hamarosan az egész iskola gyerekhangtól lesz hangos. A mihamarabbi találkozás reményében jó egészséget kívánok mindenkinek.

PaedDr. Tóth Szilvia,
iskolaigazgató

A Máriácska – Tardoskedd egyedi szakrális emlékműve

A tardoskeddi Máriácska építészeti alkotás az Alsó-Vágmente egyik egyedi szakrális építménye. Ezt a mezei oltárt 1824 és 1825-ben egy kis dombra, a gazdagabb pa-

Csordaút, melyen a pásztorok az Akományi legelőre terelték a csordát. A Máriácskától körülbelül 200 méteres távolságban állt egy gémeskút – a Lili kút, ahol ma a Štúr utca talál-

építészetben a Szentháromság szimbólumaként használták. A kápolna fülkeszerkezete enyhe beugrással másolja a talapzat alaprajzát, melyet egy gúlaformájú tető zár. A mindhárom oldalról nyitott szoborfülkében egy Pieta szobor van elhelyezve, amely a sasvári Pieta szoborra emlékeztet.

A Máriácskát 1961 óta egy hatszög alaprajzú fémkerítés veszi körül. A bejárati kapun egy Ave Maria, Salve Regina fémből készült felirat található, ami magyarul annyit jelent: Üdvözlégy Mária, Üdvözlégy Királyné. A bejárati kapu a hatszög egyik levágott szöge helyén található. A többi ötszög mellett a kerítésen belül öt idős vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum L.*) található. Ezek közül a legnagyobb 15 méter magas, a

szélessége 6-7 méter és törzseik körmérete pedig 136-163 centiméter. Vadgesztenyéket községünkben gyakran ültettek szakrális elemekhez és területekre. Például az Érsekújvárbá vezető útmenti kereszt mellett

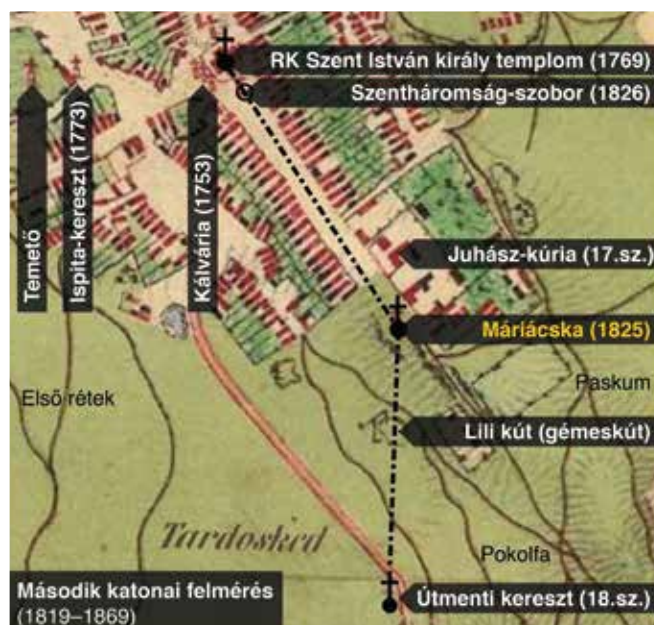
rasztporták előtti rétre építtette a Juhász család hálából azért, hogy elkerülte őket az abban az időben tomboló pestisjárvány. Juhász Alojzia 1863-ban csillag alakú olajlámpát helyeztetett mellé, és biztosította, hogy minden szombat estén világítson egészen a 20. század elejéig (Buda, 2012, 59. o.). A mezei oltár fülkéjében elhelyezett Pieta szobrot napjainkban egy lámpa világítja meg.

Ennek a kis szakrális emlékműnek az elhelyezése az emlékmű jelentőségéről és imádatáról tanúskodik. A falu főutcai terének (a mai Alvég) vizuális kiterjesztésében épült, és a falu fő történelmi és építészeti emlékművének - a Szent István király római katolikus templom – főténgelyén helyezkedik el, templomunktól körülbelül 550 méteres távolságban. Egy évvel később, 1826-ban, a pestisjárvány végén a tardoskeddiek ugyanezen a téngelyen egy Szentháromság szoborral koronázott homokkő oszlopot állítottak (ezt a pestisoszlopot 1935-ben áthelyezték az újonnan kialakított és elkerített templomkertbe, amikor a Tardoskeddi Vasutasok Zászlóegyesülete a Szent Mihály arkangyal szobrát állíttatta).

Akkoriban a Máriácska közelében ért véget a Főutca (Alvég) és egyben a község belterülete is. Itt kezdődött az úgynevezett

ható. Ugyanazon a téngelyen, 500 méterre a Máriácskától áll egy útmenti barokk homokkő kereszt, amelyet a főút (Érsekújvári út) és az egykor Tótmegyerre vezető határi út kereszteződésében állítottak a 18. században.

A Máriácska, mint építmény igazán nagyon érdekes és egyedi. Hozzá hasonló fülkés kápolnát nem találunk még egyet az Alsó-Vágmente, illetve Alsó-Nyitra-területén. A

kápolna talapzata háromszög alaprajzú, lekerekített oldalakkal és levágott szögekkel. A háromszöget a barokk szakrális

koronája 7 méter széles és a törzskörmérete 221 centiméter. A többi vadgesztenyefa magassága 11-13 méter, koronájuk

egy 10 méter magas és 6 méter széles vadgesztenye áll, amelynek törzskörmérete 172 cm. A Góla-kereszt mellett is egykor két nagy idős vadgesztenye állt, de ezeket néhány évvel ezelőtt kivágták. Az egykori kistemetői vadgesztenyesorból mai napig megmaradt néhány fa.

A Pieta, a Hétfájdalmú Szűz Mária egy gyakori művészi ábrázolása. A Hétfájdalmú Szűzanya ünnepét hivatalosan a 17. század második fele óta ünnepeljük. A 18. században ezt az ünnepet húsvét előtt, a virágvasárnapot megelőző pénteken ünnepelték, 1913 óta szeptember 15-én ünnepeljük.

Tisztelt olvasóink, sétáljanak el húsvét idején ehhez az egyedi tardoskeddi emlékműhöz, és töltsenek el ott egy kis időt csendes imádsággal vagy elmélkedéssel. Hagyják, hogy őseink szép műalkotása az öt értékes vadgesztenye társaságában lenyűgözze Önöket.

doc. Dr. Attila Tóth
tájépítésszerművész

Egy ember, aki szívén viselte Tardoskedd sorsát

A 1848/49-es forradalom és szabadságharc tardoskeddi vonatkozása kapcsán elsősorban a három tardoskeddi vértanú: Bugyik József, Tóth József és Drexler Ferenc emléke és szomorú sorsa jut eszünkbe. De ebben az időben tevékenykedett községünkben Bütner Károly, plébános, aki befolyásos kapcsolataival megpróbált segíteni az elfogott tardoskeddieken (sajnos sikertelenül). Feljegyezte a gyászos eseményeket, hogy az idő múlásával az utódok hitelesen értesüljenek, minő végzetes történések élt át egykor Tardoskedd községe. Ezeket a tényeket aprólékosan leírja. Az ő közbenjárásának köszönhetően nem égették fel a települést, ill. megmenekült a pénzbüntetéstől is. Ezek a tények, de én most Bütner Károly visszaemlékezései alapján, őt idézve szeretném leírni egy töredékét annak, hogyan látta Tardoskeddet.

Bütner Károly 1801. augusztus 19-én Nagyoroszi városában látta meg Isten napvilágát. Édesapja uradalmi főerdész volt. Több évig tartó tanulmányok után Bécsben elvégezte a teológiát. Papi hivatását megszakítva, több nemesi család fiúgyermekét nevelte, így szerzett sok tapasztalatot és neves támogatót. De hogyan került Tardoskeddre az Esztergomban tevékenykedő lelkész?

„Az 1846. évben, miután Battyányi Lajos Tardoskedd javadalmáról lemondott, én Tardoskedd plébániájának megpályázására

fordítottam figyelmemet. A hercegprímás úr egyebek közt ezt kérdezte tőlem: „Miért kívánczok el innen, hiszen igen tisztos állása van?”
1846. május hónapjában vonultam be a plébániára, egy teljesen romladozó templom épületével. Olyan sívár elhagyatottságot láttam, amit restellek leírni. A templom külalakját csúfította ama kőfal, ami annak udvarát, egykoron ott lévő temetőt körülvette.”

Bütner Károly lebontatta a templom köré épített kőfalat, fakerítést készíttetett, majd az udvart beültette fákkal. „A plébánia épületét megújítottam, bővíttem, gazdasági épületeket építtettem, az udvart, kertet rendbe hoztam saját költségeimen, mindezt 1852-ben.”

Nem volt elégedett az iskola körülményeivel sem. „Az iskola két szobából állt, az egyik volt a tanítóé a másik, alig száz egynéhány tanulóé heringmódra összezúfolva.”

Mivel az iskolaköteles gyerekek száma sokkal több volt ennél, hozzálatott az iskolabővítésnek. „Közbenjártam a községi új iskola építésének ügyében. Ez oly sikeres lett, hogy a primás úr minden költséget magára vállalt a tetőhöz szükséges zsindelety leszámlítva.

Egy év alatt kész volt a kétértemes iskola.” (1847)

Fontos volt számára, hogy a gyerekek ne csak tanuljanak, de ültessenek gyümölcsfákat, gondozzák azokat, ill. más téren is művelődjenek. Ha nem volt elég a pénz, nem sajnálta a sajátját sem. A szegény emberekről, és koldusokról sem feledkezett meg.

„A menhely vagy koldusgondozó a tardoskeddi származású plébános hagyatékából, az uradalomtól kapott szántóföldekből és magánadományokból jött létre. A plébános dolga lett volna a felügyelete és igazgatása a község befolyása nélkül, de ő semmit sem fáradozott sem az alapítása, sem a fenntartása körül.”

Bütner Károly életében zajlottak az események. Jött a forradalom, utána a háború. Átélt a tifuszt, kétszer a kolerát. 1854-ben elvesztette szeretett édesanyját, akit a tardoskeddi temetőben helyeztek végső nyugalomra. Nem volt ekkor egyszerű számára az élet:

„1866-os esztendőben már másodsorú sújtott rám a kolera, kisebb mértékben ugyan, de erőm teljesen megfogyatkozván. A közeli Aranyosmarótra mentem, hogy várjam, akkori véleményem szerint a halálot.”

A hercegprímás kérésére 1868 őszén visszatért tardoskeddi híveihez, de egészségi állapota miatt csak egy évig maradt. 1869. októberében újra elbúcsúzott a hívektől, mivel kinevezték pozsonyi kanonoknak. 1877-ben megírta latinul tardoskeddi emlékeit, melyeknek kéziratát a helyi plébánia irattára őrzi. Magyar nyelvre Drozdy Gyula esperes úr fordította le, akitől 1980-ban megkaptam a kézirat 28 oldalas írógéppel átirat másolatát. Sokszor elolvastam, és eltűnődtem, milyen különleges ember lehetett Bütner Károly, aki időt, pénzt, fáradságot nem sajnálva, vállalva a lemondást mennyi mindent tett az embertársaiért, különösen a tardoskeddiekért. Aki 23 éven át nemcsak a lelki üdvösségükért, hanem a fejlődésükért is minden tőle telhetőt megtett. Elhagyta az esztergomi "kényelmet" - mai szóval élve a karriert -, hogy segítsen Tardoskeddnek. Itt is lelt végső nyugalomra, ahogyan azt kívánta, hiszen a szíve „haza húzta.”

„Térdre borulva isten mérhetetlen jósága előtt, ami engem csodálatosképpen megőrzött, az életben maradtaktól azt kérem, hogy holttestemet a tardoskeddi temetőben, édesanyám sírja mellé helyezték.”

Csányi Mária

Ez az év megint más lesz

Eltelt több mint egy év, hogy először érkeztek hírek a kínai Wu-chan városából az új koronavírus fertőzésről. Ez a világvárvány megváltoztatta Földünk valamennyi lakójának életét. Betegség, elhalálozás, félelem, elzárkózás...így telnek napjaink. Nem lehet semmilyen kulturális és sporteseményt szervezni, s ez alól a mi nyugdíjklubunk sem kivétel. Elmaradtak a próbák, a fellépések, találkozások, kirándulások.

Sajnos, a mostani, 2021-es év sem változik. Tovább terjed a vírus, tovább tart a kijárási tilalom, szigorodnak a járványügyi

óvintézkedések. Így a nyugdíjasklub erre az évre tervezett programjai is csak tervek maradnak. Ha sikerül országszerte leküzdeni a koronavírust, akkor majd lehetőség nyílik arra, hogy újra folytassunk tevékenységünket, amelyet 2020 februárjában berekesztettünk. Mindezt tudatjuk majd tagságunkkal, köszöntjük a régi és új klubtagokat, nekivágunk az új kihívásoknak.

Ezúton szeretném megköszönni Tóth Marián polgármester úrnak, a képviselőtestületnek és mindenkinek, akik az előző

években segítettek munkánkat. Valamennyi nyugdíjasklub tagunknak jó egészséget kívánok! Vigyázzunk magunkra!

Hamar Mária

MINDENNAPI KENYERÜNK-ŐSEINK KENYERE

Kenyér, az emberiség legfőbb tápláléka. Nevét a latin panis szóból kapta. Utazásaink során sokféle, fajta és formájú kenyeret, bagettet, kenyérlepenyét kóstoltunk meg. Országoként változnak a pékáruk, a ropogós bagettől, a fekete magvas, árpa- és rozskenyéren át a különféle lapos lepenyekig. Európában a legfinomabbnak mindenképpen a dánok kenyerét, a smørrebrødöt tartják. Ez tulajdonképpen olajos magvakkal teli rozskenyér, amelynek vékony szeletekét sonkával, sajttal, különféle zöldekkel gazdagon megrakva, szendvicsként fogyasztanak.

Vajon miből és hogyan készítették őseink kenyerét? Mi a kenyér és a kovász szó jelentése? Miért imádkozzuk, hogy „a mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma”? Mit ír a Szentírás erről? Miért volt fontos a Római Birodalomban a „Panem et circensis”?

Kenyeret már a legrégebbi időkől kezdve készítettek. Miből is készült őseink kenyerere, amikor még nem ismerték a gabonát? Pl. Egyiptomban a lótuszvirág magjából törtek, őröltek és gyúrtak kenyeret. Kína magas hegyei közt, Tibetben már árpa-kenyeret készítettek. Az árpa innen elterjedt Kis-Ázsiába, Egyiptomba és a régi rómaiakhoz. Később megjelent a búza. Ennek bölcsője a Tigris és az Eufrátesz közötti termékeny terület, beleértve a bibliai Kánaánt is. Az első búzából készült kenyér is itt jelent meg, kb. 7000 éve. A kelesztett kenyér őshazája viszont Egyiptom volt, i.e. 3000 körül. A Szentírásban gyakran emlegetik a gabona szót. Kb. 652 esetben tesznek említést a gabona, liszt és a kenyér szavakról. A legfontosabb növényi kultúrák a gabona, a szőlő és az olajfa. A Szentírás, mint Isten gondoskodásának bizonyítékát említi. Salamon király idejében a Szentföld volt a térség legnagyobb gabonaszállítója messzi vidékekre. Nem csoda, hogy az Úr imájában, a Miatyánkban is benne foglaltatik, hogy „mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma”. Az áldáskívánások között, Izsák e szavakkal szól fiához, Jákobhoz: Adjon neked az Isten égi harmatot, zsíros földet, sok gabonát és mustot. (Móz. 1.) Ruth könyvében (Ruthtól származott Dávid király) szó esik arról, hogy a gabonátblák szélét meghagyták,

hogy a szegények is szedhessenek a mindennapi kenyérüknek kalászkát. Ezt festette meg Jean Fr. Millet: „Kalászszedők” festményén, amiért sok kritika érte, mivel túl realistának találtott a festmény.

A kenyér előállítását valamikor nagy fizikai munkával járt, melyet az asszonyok végeztek. Viszont az ókorban már kézi malom segítségével sikerült a gabonát megtörni, liszté megőrölni. Hogy milyen fárasztó lehetett? Kb. 1 óra munkával 80 dkg lisztet őröltek. Később nagyobb állat által hajtott malomköveket használtak az őrléshez.

A kelesztett kenyér őshazája Egyiptom. Később az egyiptomiaktól a görögök is elsajátították. Az ókor két nagy birodalmában a görögben és a rómaiakban is már magvakkal ízesített kenyerek készültek. Pl. Hippokratész, görög orvos Kos szigetén lévő ispotályaiban (ahol nemcsak a testet, de először a lelket is gyógyította) már 10-20 féle kenyérfajtát sorolt fel, és írt elő a különféle diétákhoz. A rómaiak csak Kr.e. 170 körül használták először a sütőkemencét. Itt alakult meg a pékek céhe is. Augustus császár korában már 300 pékség működött. Augustusnak sikerült a Római Birodalom népét maga mellé állítani azzal a jelszóval, hogy „Panem et circensis”. Ingyengabonát osztott a népnek, hogy jóllakjon. Akkor is tudták, mivel kell elvonni a nép figyelmét a bajokról. A rómaiaktól a gallok is elsajátították a kenyérsütés tudományát, de javukra legyen mondván tovább is fejlesztették, mivel ők használtak hozzá először élesztőt. A németek a középkortól sütik a kenyeret. Bécsben viszont már 1787-től dagasztógépek segítségével készül a finom illatos kenyér, amit az 1800-as évektől egyre jobban tökéletesítenek.

Régen a kézi dagasztás komoly, megerőltető munka volt. A kenyérsütés házaknál kemencékben történt. Nagyobb településeken, a városokban már pékmesterek sütötték a kenyeret és a péksüteményt. Így volt ez nálunk is. Kiváló pékmesterek sütötték a múlt századtól kezdve e finomságokat. Falunkban több pékség is működött. Mindegyik jellegzetes adalékokkal szeretette meg a háziasszonyokkal az ottani kenyeret. Mivel malom is volt 1897-től, így könnyebbé vált az asszonyok munkája. Pl. Buda Ferenc a könyvében említi egy nagy tiszteletben álló pékmestert, Steiner Lipótot, aki 1919-ben kimutatta nagylelkűségét azzal, hogy kiosztotta árukészletét a I. világháború hadiözvegyei és árvái javára. Tardoskedi történetében több tiszteletben álló pékmester is működött: a Fővégen a Szvetko testvérek (Csefi pékség), Csányi, Skokan Péter, Ács Béla, Szpevák Ferenc a Mojzes családból Ferenc és Vince.

A háború után, 1946-ban lebontották az Ispitát, a szegényházat. Ennek a helyén épült fel a mostani pékség, amit azóta többször modernizáltak. Tardoskeden mindig finom illatok terjengtek a levegőben arrafelé. Említsük meg az itt működött pékmesterek és alkalmazottak nevét is. 1956/57-es évben Skokan Péter pékmester irányította és tanította a fiatal pékeket. 18 évesen itt kezdett dolgozni Sztíszkala József is. To-

vábbá Mojzes Ferenc, Kopečny Lajos és Sándor, Vincze Károly bácsi Borika nével, a feleségével, valamint Kopečná Valéria, hosszú évekig fáradhatatlanul készítették a finomságokat. Aztán a fiatalabb generációból itt dolgoztak: Vanya Rudolf, Dóza György. Mindketten Kassán 1964-1967-ig tanulták ki a pékmessterséget, mivel itt volt az ország egyetlen erre szakosodott középiskolája. Dóza úr 1991-től Szimón nyitott pékséget, és ma már 30 alkalmazottal dolgozik. A hagyományos péksütemények mellett a közkedvelt kézműves kovászos cipót is sütik. Említsük meg a mostani pékmesterünk nevét is, Hegyi Imre, aki azon fáradozik, hogy reggelre elkészüljön a sok finom péksütemény.

1991-ben Sztíszkala József privatizálta a tardoskeddi pékséget és 2003-ig itt dolgozott. Ekkor két családtag Norbert és Bianka vette át a nyugjiba vonuló édesapjuktól a pékség irányítását, megosztva az ezzel járó munkát. Míg Norbert a pékárú minőségéért vállal felelősséget, addig Bianka az üzletvezetést vállalja, és szervezi ügyesen a marketingmunkát. A hagyományos péktermékeken kívül vásárolhatunk itt kovászos-, különféle olajos magvakkal telt kenyeret, bagettet, zsemlet (keiser azaz császár zsemlet) stb. Legújabb termékükkel gondoltak a

sportolókra, a glykémiasokra, ez a dúsított fehérje tartalmú esti kenyér.

Említésre méltó, hogy már a honfoglaló magyarok is ismerték a búzát. A Kárpát-medencében letelepedve igencsak alkalmasnak találták az éghajlatot a búzatermesztésre. Ekkor elterjedt neve az „élet“ lett.

A csíráztatott búza A, B, K vitamint tartalmaz, sok más összetevője mellett. Jó hatással van az immunrendszerre, és pozitívan hat az egész szervezetre tavasszal. Az emberiség legértékesebb gabonanövénye. Igen ismert mondás, hogyha egészséged van, minden van.

Megemlíteném még, hogy van a kenyérnek is múzeuma, mégpedig Komáromban, a Monostori erődben. Ez a Magyar Pékek Fejedelmi Rendje, valamint a Monostori Erőd közös kiállítása. „Sarlós Boldogasszony“ napján, július 3-án a Klapka György Múzeummal karöltve kiállítással várják a látogatókat. A Magyar Pékek Fejedelmi Rendje a sütőipari hagyományörzésre létrejött egyesület, amely felkutatja és bemutatja a sütőipari termékeket.

Mgr. Tóth Mária

Nedeczky Görgy: Az édesanyákhöz

Az édesanyákhöz

Ember, ki járod életgolgotád,
Örökre szeresd az édesanyád!
Ő adott néked földi életet,
Hogy élhess,
nagyon sokat szenvedett.
Két gyenge karja érted fáradozott,
Ne okoz neki soha bánatot.
Óvd minden gondtól
drága jó szívét,
Kérd a Teremtőt, védje életét.
Ha megbántottad, esd bocsánatát,
Ne feledd, ember,
nincsen több anyád!
Ha fáradt szemed este behunyod,
Első imád csak érte mondhatod.
Anyák, ti drága földi angyalok,
Legyen világos életutatok!
Ne sújtson rátok a sors vaskeze,
Ezt kéri szívünk hálaéneke.
Mi lecsókoljuk bánatkönnyetek,
Isten áldása legyen veletek!

Anyák napjára

A magyar szokások szerint minden évben május első vasárnapján ünnepeljük az édesanyákat a múlt század húszas éve óta. Idén május 2-e lesz Anyák napja.

Az édesanyáknak az írásos feljegyzések szerint az ókori Görögországban már ünnepeket rendeztek. Eredetileg az istenek anyja, Rhea tiszteletére gyűltek össze az emberek, aztán vele együtt az édesanyákat is köszöntötték. Annak ellenére, hogy az anyák napját világszerte számon tartják és ünneplik, mégis nagyon eltérő időpontokra esik ez a különböző országokban. Néhány példa, hol mikor ünneplik az édesanyákat:

május első vasárnapja: Litvánia, Magyarország, Portugália, Románia, Spanyolország, Szerbia

május második vasárnapja: Amerikai Egyesült Államok, Ausztria, Ausztrália, Belgium, Brazília, Chile, Ciprus, Csehország, Dánia, Dél-afrikai

Köztársaság, Észtország, Finnország, Görögország, Hollandia, Japán, Kanada, Malajzia, Németország, Olaszország, Peru, Szlovákia, Svájc, Tajvan, Törökország, Ukrajna

május utolsó vasárnapja: Franciaország, Marokkó, Svédország

Boldog Anyák Napját kívánunk minden tardoskeddi édesanyának, nagymamának, dédnagymamának!

bsz

Munka a fellegekben

Sok kislány álma, hogy egyszer légiutas kísérő legyen. Van, akinek ez teljesül is, mint például a tardoskeddi **Ecsek Katalinnak**, aki több mint 8 éve a "fellegekben jár", és az egyetlen tardoskeddi stewardes.

Hogyan lettél légiutas kísérő? Gyerekkori álmod volt?

Sokáig álmodtam arról, hogy légiutas kísérő leszek, de eszembe sem jutott, hogy ez valaha valóra válhat. Az egyik főiskolás osztálytársam bátorított, hogy vágjak bele. Már csak szórakozásképpen is elmentem a legközelebbi felvételi megbeszélésre, Pozsonyba. Amikor odamentem, kb. 200-an várahoztak, és miután megtudtam, hogy csak 30 személyt vesznek fel, nem adtam nagy esélyt annak, hogy köztük leszek. Nagyon meglepődtem, amikor egy hét múlva jött az e-mail, hogy sikeresen helytálltam, elkezdhetem a tanfolyamot, és 3 hónap múlva munkába is állhatok. Még aznap összemagoltam, otthagytam az internátust, ami persze mindenkit sokkolt.

Igaz, hogy egy stewardesnek több feltétel is kell teljesítenie? Tényleg, fontos például a magasság?

Igen. A jelentkezőket először online applikáció segítségével kiválasztják, aztán felvételi beszélgetésre hívják őket. Ez általában egész napon át tart, hat fordulóból áll, és minden forduló után kiesnek jelentkezők. Fontos a jó kommunikációs készség, az angol nyelvtudás, a matematikai ismeretek, a szituációs helyzetek megoldása, amikor a jelentkezők reakcióit figyelik. Utána csoportos beszélgetés végül személyes megbeszélés következik. A sikeres felvételizőkre 6-hetes tanfolyam vár, ami egyáltalán nem könnyű. Itt kiderül, hogy fontos a magasság, hiszen 210 cm magasságig kell felnyújtzkodni/elérni magassarkú nélkül. A légiutas kísérőnek tudnia kell úszni - az egyik tréning során fuldoklót kell megmenteni -, tüzet oltani, elsősegélyt nyújtani, evakuálni. De ami elkerülhetetlen, tökéletesen kell tudnia angolul, mivel az

egész tanfolyam angol nyelven zajlik. Számomra a repülési terminológia és az ezzel kapcsolatos folyamatok szóról szóra való elsajátítása volt a legnehezebb. Hat héting le sem tettem a könyvet, csak tanultam.

Melyik légitársaságnál dolgozol?

Az ír Ryanair-nál kezdtem, a bázisom Németországban volt. Másfél évet dolgoztam itt, majd átmentem az Egyesült Arab

köszönhetően bárhová könnyen el tudok menni szabadságra.

Melyik ország nyerte el legjobban a tetszésedet?

Csaknem hét éve élek Dubajban, és imádom az itteni életet. Annak ellenére, hogy nagyon sok országot láttam, Dubaj az a hely, ahol szívesen maradnék. Tudom, hogy sokaknak előítéleteik vannak Dubajjal kapcsolatban, hiszen arab városról van szó, de el kell mondanom, hogy nagyszerű itt élni. Ez egy olyan város, amelyik sosem alszik és számtalan lehetőséget kínál. Gyönyörű strandok vannak itt, éttermek és bárók a felhőkarcolók 70. emeletén, luxus autók, hatalmas bevásárlóközpontok, amelyekben még sikkpontok is vannak.

Sokan irigyelik a stewardesek munkáját, valóban tökéletes állás?

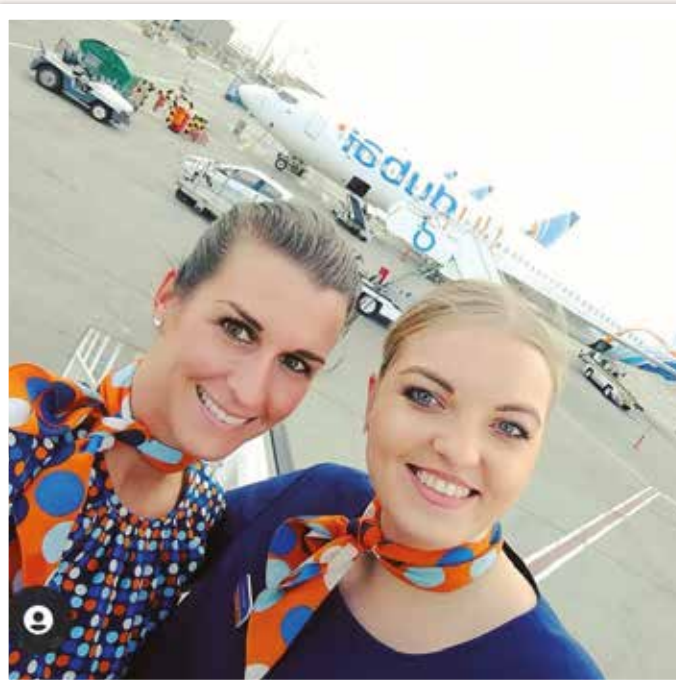
Inkább azt mondanám, hogy tökéletesen tökéletlen. Vannak előnyei és hátrányai, mint minden más munkának. Jó dolog „repkedni” a világban, megismerni új országokat, embereket, kultúrákat, olcsó repülőjegyekhez jutni, sőt kiválaszthatom a repülőjáratot, és mindemellett sok a szabadidőm. Rosszak viszont a hosszú éjszakai járatok.

Előfordul, hogy 15 órai munka után hullafáradtan érek haza. Ezenkívül nem minden járat egyszerű, vannak nehéz helyzetek. Sok probléma akadhat például a kulturális különbségek miatt, mivel néha a világ másik szegletéből származó kollégákkal dolgozom. Ugyanez a helyzet az utasokkal is. De a jó oldalát tekintve nagy pozitívum, ha egy országban néhány napig ott mar-

radhatunk, ez felér egy kisebb szabadsággal. Együtt vagyunk a kollégákkal a szállodában, sokszor kibérelünk egy autót vagy hajókirándulást szervezünk. De negatívumként meg kell említeni, hogy a családi ünnepeket, születésnapokat, karácsonyt nem a családommal és a hozzátartozóimmal töltöm, hanem a felhők között.

Munkád során bizonyára volt részed

szép és kevésbé kellemes élményekben. Megemlítenél néhány nem mindennapi esetet?

Emirátusokhoz tartozó flydubai légitársasághoz. Lassan 7 éve vagyok itt alkalmazásban.

Hány országban jártál a munkád kapcsán? Hol voltál legmesszebb?

Harminchárom országban jártam, és töltöttem el ott bizonyos időt, pl. Afganisztánban, Pakisztánban. Sok helyre repülünk, de legtöbbször a gépen maradunk, és

megyünk is vissza Dubajba. Legtávolabb Kubában és Mexikóban voltam, bár nem a munkámból kifolyólag. A munkámnak

Egy stewardess élete elég változatos, minden nap, minden repülőút más. Vannak utak, amikor vidám a hangulat, vidám perceket élünk át a kollégákkal vagy az utasokkal. A kisgyerekek például folyton járnak utánam, és megfogják a szóke hajam, mert ilyet még nem láttak. Volt egy 8-éves kislány, akivel játszottam a repülőúton, és sírt, mert nem akart elmenni tőlem. A munkámnak köszönhetően sok olyan emberre megismerkedtem, akikkel a mai napig tartom a kapcsolatot. Kevésbé kellemes emlék, amikor nem olyan régen Indiában szálltunk le. Szörnyű volt az időjárás, leszálláskor légörvénybe kerültünk, és csak másodszerre sikerült letenni a gépet. Amikor kinyitottuk a repülőgép ajtaját, azzal fogadtak, hogy milyen szerencsénk van, le tudtunk szállni, mert a Dubajból 10 perccel utánunk induló repülőgép lecsúszott a leszállópályáról, és a szakadékbába zuhant. A pilóták a helyszínen életüket veszítették, és még tart a mentés, a gép evakuálása. Rettenetes volt. A repülőteret 24 órára lezárták, mi a hotelben vártuk, mikor nyitják ki újra, és mehetünk vissza Dubajba.

Átéltél már kényszerleszállást?

Szerencsére még nem, és remélem, nem is fogok. Olyan már megtörtént, hogy elinduláskor elkezdett égni a repülőgép motorja, de mivel rögtön leállították, nem lett nagyobb baj. Az utasoknak természetesen ki kellett szállniuk és 6 órát vártunk, amíg megjött a következő gép. A legrosszabb élményem 4 évvel ezelőtt történt. Társaságunk egyik gépe leszálláskor kigyulladt, és sajnos lezuhant. Senki sem élte túl a katasztrófát. Barátaim, kol-

légáim maradtak ott. Nagyon rossz érzés volt. Főleg, miután tudatosítottam, hogy azon a járaton én is ott lehettem volna, vagy több közeli barátom.

A koronavírus a ti munkátokat is jelentősen befolyásolta. Hogyan viselkedtetek?

Úgy gondolom, mindannyian nehezen éljük át ezt a helyzetet. Nem repültünk márciustól augusztusig. Itt-ott volt egy-két út, de akkor is árut szállítottunk utasok nélkül. Sokan munka nélkül maradtak, de bizakodunk, hogy minél hamarabb javul a helyzet. Még mindig nem olyan, mint volt, de reménykedünk.

Ha már itt tartunk, milyen a járványügyi helyzet Dubajban?

Most elég jó a helyzet, majdnem mindenki be van oltva a vírus ellen. Aki nincs beoltva, annak minden héten negatív PCR tesztet kell felmutatnia a munkahelyén. Ránk ez nem vonatkozik, minket már beoltottak. Mindenhol szájmaszkot kell viselni, még a tengerparton is. Az üzletekben mérik a lázat, a nagy bevásárlóközpontokban speciális kamerákat szereltek fel, amelyek mérik a lázat. Egyfolytában fertőtlenítenek mindent. Az éttermekben az asztalok 3 méter távolságra vannak egymástól. Online tanítás van.

Milyen gyakran jársz Tardoskreddre?

A járvány előtt évente 2-3-szor hazajöttem. Most 2020 februárja óta nem voltam otthon. Ha sikerül, áprilisban hazamegyek, ha nem, akkor az anyukám jön ide hozzám. Itt szeretnék köszönetet mondani az anyukámnak, aki az első perctől fogva támogatott és segített abban, hogy megvalósíthassam az álmomat és stewardess lehessék, annak ellenére, hogy tudta, távol leszünk egymástól. Nehéz volt az út, az anyukám nélkül nem sikerült volna. Nagyon hálás vagyok neki ezért.

Köszönöm szépen és még sok szerencsés repülést kívánok olvasóink nevében!

Bračo Szilvia

JÁTÉK – JÁTÉK – JÁTÉK – JÁTÉK – JÁTÉK – JÁTÉK

Folytatódik játékunk, amelyben ezúttal az alábbi kérdésre keressük a helyes választ:

Hány lakosa volt Tardoskreddnek 2020-ban?

A választ megtalálják a Tardoskeddi Hírmondó ezen számában. Kérjük, küldjék el a helyes választ névvel és utcával együtt a tktv@tvrdosovce.sk mail címre vagy lezárt borítékban helyezték el a községi hivatal bejaratánál lévő postaládába **2021. április 30-ig**. A nyertes ajándéksomagban részesül.

Sok szerencsét mindenkinek!

A nyertes a helyes válasz elküldésével beleegyezik abba, hogy vezetőik és személyneve, ill. az utca, ahol él elhangozzék a kábeltélevízió tardoskeddi műsorában.

Valahol Indonéziában...

Hajnali négy óra volt, s már javában készülődtem a repülőtérre. Az úti cél egy távoli sziget, valahol Indonéziában, a világ másik felében. A tudat, hogy nincs vissza út, és vár az ismeretlen, vérpezsdítő. Szívem legmélyén tudtam, hogy valami csodás vár rám, de még elképzelésem sem volt, hogy milyen formában tárul elém. Am mielőtt belemélyednék történetembe, pörgessük vissza kicsit az időt.

Kedves olvasó, a nevem **Brat Orsolya**, Tardoskedi lakosa vagyok. Tizennyolc évesen költöztem Dániába, hogy turizmust és menedzsmentet tanuljak. Kiskorom óta álmodozónak tartom magam. Mindig is éreztem, hogy máshol van a helyem, és ahhoz, hogy ezt megtaláljam, félelem nélkül nekivágtam a nagyvilágnak. 2018 tavaszán hatalmas keresésbe kezdtem. Az akkori főiskolám óriási feladatot adott, gyakornokként helyezkedjünk el a turizmus iparágában. Különböző vállalatokba jelentkeztem szerte a világon. Számos céggel felvettem a kapcsolatot Európában, Dubajban és még sok más országban, viszont egy ajánlat felkeltette az érdeklődésemet, és ez Bali volt.

A családom kissé vonakodott az elején, de végül teljes mértékben támogattak. Az indulás előtt pár héttel megkaptam a szükséges oltásokat, és a vízumot is elintézték. Visszaszámolni sem kellett, s már Dubaj felé tartottam, onnan pedig az ún. „Istenek szigetére”. A gépem éjjel landolt, és a hotel egyik sofőrje várt rám a reptéren, hogy elvigyen az akkor még ismeretlen szállásra. Röpké egy órán belül megérkeztem Ubudba, a spiritualitás Mekájába, ahol a szálloda tulajdonosa várt. Körbevezetett, majd megmutatta, hol fogom eltölteni a következő három hónapot. Ekkor még teljesen szürreális volt az élmény. Éjszaka közepe volt, beton házakon és kőbor kutyaikon kívül semmit nem láttam a szigetből.

Másnap kakas kukorékolásra ébredtem, s a teraszról elém táruló panoráma bemutatta az új realitásomat. Fullasztó meleg, a kertben banánfa tornyosult, az emberek mezítláb jártak-keltek, és hatalmas mosollyal köszöntöttek. Az első pár napom kissé feszülten telt, hiszen munkába kellett állnom, és be kellett illeszkednem egy számomra teljesen ismeretlen kultúrába. Amikor először körbevezettek az ötcsillagos luxushotelben, szinte elállt

a lélegzetem. Az új munkahelyem Ubud dzsungel közepén helyezkedett el, a „Királyok völgyére” nyíló kilátással, majmok és exotikus madarak szomszédságában. A vendégek kilencven százaléka ameri-

kai, ázsiai és arab milliomos volt, akik a legfenségesebb kiszolgálásért látogatnak el e csodás helyre. Recepciós pozícióban kezdtem, ám a kemény munka meghozta gyümölcsét, rövid időn belül a szálloda menedzserének asszisztensévé neveztek

ki. Ez a beosztás lehetővé tette, hogy a hotel összes részlegével együtt dolgozzak, a vezetőségtől kezdve a kertészekig. A személynézet körülbelül kétszáz balinézi dolgozó alkotta, akik mindig a nevemen szólítottak, és sosem mentek el úgy mellettem,

hogy meg ne bizonyosodjanak róla, hogy jó napom van-e. Ahogy teltek a hetek, egyre közelebb kerültem hozzájuk, és sok barátot tettem szert. Rövidesen nyilvánvalóvá vált, hogy mennyire távol áll tőlük a nyugati munkamorál. Bármilyen nehéz is volt a nap, a kollégáim mindent humorral próbáltak kezelni. Szinte családtagként tekintettek egymásra, így nem kellett hosszú idő ahhoz, hogy engem is úgy kezeljenek. A kollégák közül nem mindenki beszél alapszinten angolul, ami kihívást jelentett a napi feladatok effektív elvégzéséhez. Néha azt gondolták, hogy beszélem az indonéz nyelvet, mert úgy válaszoltak kérdéseimre. Ennek köszönhetően a gyakorlat végére probléma nélkül tudtam számolni, alkudozni és kulcsszavakkal kommunikálni indonéz nyelven.

Szabadidőmben lehetőségem volt részt venni különböző hindu ceremóniákon, és egy tradicionális balinéz esküvőn is, ahol én voltam az egyetlen kívülálló. Megtanították, hogy a szigeten minden élő és élettelen élőlény szent, és nagy becsben kell tartani. Turistaként próbáltam én is ehhez tartani magam. Ahogy teltek a hetek, sikerült beutaznom a sziget nagy részét, a rizsteraszoktól, tengerparttól kezdve, egészen a hindu templomokig. Ez idő alatt lehetőségem nyílt mélyebben beleásni magam a Balinéz kultúrába, és megvizsgálni a helyiek viselkedését. Olyan oldaláról tapasztalhattam meg a szigetet, amely sok látogatónak nem adatik meg. Éjjel piacokra jártam, megkóstolhattam a tradicionális indonéz konyhát, és a világ egyik leghíresebb és legdrágább kávéját a Kopi Luwakot. Ámulattal figyeltem, milyen tudatosan használják fel a sziget nyújtotta nyersanyagokat. A banánlevelet például csomagoláshoz és fűzéshez is használják, továbbá a bambuszából készítenek bútorok, kozmetikai cikkek és ruhákat is.

A sok pozitív élmény mellett a sziget sötétebb oldalával is megismerkedtem. Még az utazásom előtt furcsa körülményekkel találtam szemben magam. A gépemet is majdnem törölték a sziget egyik aktív vulkánjának kitörése miatt. Ez már magában elég frusztrációt okozott, de még ez sem tántorított el az utazástól. A

nyár kellős közepén voltunk, de napsütésnek nyoma sem volt, azonban csapadékban nem volt hiány. Ezek a jelenségek akkor nyertek értelmet, amikor megtörtént a katasztrófa. 2018 júniusától egészen szeptemberig, mintegy 80 földrengés sújtotta Bali szigetét. Ebből három elérte a hetes erősséget, s több mint 80 halálos áldozatot hagyott maga után. A katasztrófa megrémítette a turistákat, de a lakosokat még inkább, mert nekik a családjuk és saját lakhatásuk forgott kockán.

Egyik nap, amikor a kollégámmal megbeszéltem vacsorára készülődtem, kopogásra lettem figyelmes. Ekkor még nem értettem, mi történik, csak azt vettem észre, hogy mozog alattam a föld. Abban a pillanatban tudatosítottam, hogy az a bizonyos kopogás, az íróasztal és a fal ütközéséből származó zaj. A szívem hevesen vert, és eluralkodott rajtam a félelem. A kintől behallatszó sikolyok egyre intenzívebbé váltak, így gyorsan kifutottam az utcára. Azt, amit akkor láttam, sosem felejttem el. A szálloda tulajdonosa rémülten szorította magához feleségét és öt éves kisfiát, s lélegzet visszafojtva nézték, ahogyan házuk szinte táncol az instabil talajon. A biztonság érzése pillanatok alatt elszállt. A földrengés többször is lesújtott, de szerencsére már nem olyan erősséggel. Ehhez az emberek képtelenek hozzászok-

ni, mindig ott jár a fejükben, hogy bármikor újra bekövetkezhet.

Amit ott akkor átéltem, ráébresztett arra, hogy mennyire szerencsések is vagyunk

itt Közép-Európában. Itt nem kell aggódunk, hogy ilyen természeti katasztrófa sújt ránk. Ebben a mai rohanó világban az

emberek gyakran elfelejtik, hogy a tárgyak csupán tárgyak. Ami igazán fontos az a család, a barátok és az egészség. Minden más mellékes és múlandó. Véleményem szerint a balinézok pont ezért élnek tartalmasabb életet, mert igazán becsülik az élet apró örömeit és nem az anyagi csodáit. Az ott eltöltött három hónap elképesztő hatással volt a közép-európai mentalitásomra. Ez alatt az idő alatt szerzett emlékeimet életem végéig nagy becsben fogom tartani, és mindig szeretettel fogok visszaemlékezni az ottani emberekre. A balinézok tisztaszívűek és humorosak. Ha az ember jó hozzájuk, akkor azt duplán viszonzozzák, és sosem felejtnek el.

Zárásként annyit szeretnék üzeni a Kedves olvasónak, ha bármikor adódik hasonló lehetőség, mindenképp meg kell ragadni azt. Manapság már nem kell gazdagnak lennünk ahhoz, hogy ilyen élményben legyen részünk. A világ tele van csodálatos helyekkel és kultúrákkal. Ha nyitottak vagyunk, könnyen megismerkedhetünk különböző hátterű és gondolkodású emberekkel. Ha kalandként tekintünk az élet adta lehetőségekre, úgy lesz igazán teljes és boldog életünk.

Brat Orsolya

Várj három napot!

Szép tavaszi nap volt. A fiatalasszonyt békesség töltötte el, miközben Jézus haláláról és feltámadásáról elmélkedett. Megállt egy pillanatra a lépcsőknél, amelyek a főutcára vezettek, és amely már tele volt munkába siető emberekkel. A régi helyén, az átjáró kezdetén ült az idős virágáros néni. A lába elé, egy újságpapírra sorakoztatta ki a friss virágokból készített csokrait. A néni mosolygott; idős, ráncos arca valamilyen benső örömtől sugárzott.

A fiatalasszony nem sokat gondolkodva lehajolt, kiválasztott egy csokrot, és közben megkérdezte a nénitől:

„Ahogy nézem, ma boldog, ugye?”

„Miért ne lennék?” - válaszolta. - „Minden rendben van, hát nem?”

Toprongyos volt és nagyon öreg. A fiatalasszony ezért meglepődött a matróna válaszában.

„Maga már évek óta itt ül, és mindig mosolyog. Úgy látszik, jól viseli a bajokat.”

„Aki ilyen magas életkort megélt, az nem kerülheti el a bajokat. Tudja, kedvesem, olyan ez, mint Jézus és a nagypéntek...”

S akkor elhallgatott.

„Mint micsoda?” - kérdezte a fiatalasszony.

„Mondom, mint Jézus és a nagypéntek... Amikor Jézus pénteken meghalt a kereszten, ez volt az emberiség legrosszabb napja. S amikor jönnek a bajok, nekem mindig ez jut az eszembe.

Mert ilyenkor az is eszembe jut, mi történt harmadnap, húsvétkor. Jézus feltámadt a halálból. Amikor a dolgok rosszul mennek, már megszoktam, hogy várok három napot, mert akkor valahogy minden jóra fordul.”

A fiatalasszony búcsúzásul a nénire mosolygott, majd továbbment. Azóta, amikor csak gondjai támadnak, mindig eszébe jutnak a néni szavai:

„Adj alkalmat Istennek, hogy segítsen. Várj három napot!”

Nagypénteki böjtkalauz

Nagypéntek a gyász napja az egész keresztény világban, egyben szigorú böjt is: csak háromszor szabad ennünk, de jóllakunk csak egyszer.

A húsvéti ünnepkör többi jeles napjához hasonlóan a Nagypéntekhez is rengeteg népszokás és hiedelem kapcsolódik. Ezek közül pedig soknak az étkezéshez is köze van. Mivel szigorú böjti napról van szó, tilos a zsírral való főzés, és a húsokról való lemondás is előírt. A hal azonban kiesik e tilalom alól, ezért a nagypénteki menü egyik kulcsfigurája gyakran valamilyen hal.

Az egyik legismertebb szabály a jóllakások számára vonatkozik, ugyanis a napi három étkezésből Nagypénteken csak egy alkalommal szabad megtöltenünk a bendőnket, a másik két alkalommal nem. A szokások tiltják a szárnyas állatok levágását is ezen a napon, hiszen az balszerencsét hoz a baromfiudvarba.

Hasonló okokból tilos volt a szántás is. De kenyeret például egyenesen ajánlatos volt

ezen a napon sütni, mert állítólag a friss kenyér illata enyhítette Krisztus fájdalmait. Egyes helyeken csak bedagasztották a kenyeret, de sütni csak másnap, Nagyszombaton kezdtek el.

A nagypénteki étrend erősen támaszkodik a zöldségekre és gyümölcsökre. Az egyik tipikus böjti leves a szilvából készült cibereleves, de asztalra kerülhet bármilyen zöldségleves is, feltéve, hogy nem tartalmaz sem rántást, sem állati eredetű zsírokat. Főételnek különböző párolt és nyers zöldségek, vagy épp a télről maradt savanyú káposzta kerül terítékre. A különböző húsmentes tészták, például a mákos

és diós tészták, szintén megfelelnek a szigorú előírásoknak.

A Nagypénteken született gyermek, akit Húsvétvasárnap kereszteltek meg, a hiedelem szerint felnőtt korára különleges gyógyító tehetségeket szerzett. A gyásznap hajnalán a folyóvizet is mágikus tulajdonságokkal ruházta fel a népi képzeletvilág. A fiatal lányok és fiúk hajnalban mentek ki a patakra mosakodni, a nagypénteki víz ugyanis széppé és egészségessé tette őket. Az állatokat, főként a lovakat is megszokták itatni és mosdatni a friss vízzel, szintén egészségvarázslás céljából.

Az önmegtartóztatásnak léteznek különböző fokozatai. A legszigorúbb böjt pusztán kenyérből és vízből áll. Az eggyel enyhébb fokozat szerint semmilyen állati eredetű ételmyszer nem fogyasztható, így nemcsak a hús, de például a tejtermék és a tojás is tiltólistára kerül.

Nagycsütörtök estéjén a templomok is elhallgatnak, a harangok Rómába mennek, tartja a hagyomány. Az egyedüli hangokat ilyenkor a templomi kereplők, és a református falvak Pilátus-erő ifjainak botjai, dorongjai keltik. Ebben a puritán hangulatban az étkezésnek is egyszerűnek és szegényesnek kell lennie. A böjt alól mentességet élveznek a 18 évnél fiatalabbak és a 60 évnél idősebbek, illetve a betegek, a terhes és gyerekvagyban lévő anyák is.

Forrás: nosalty

A barka

Ahogy a karácsonyhoz a fenyőfát társítjuk, úgy a húsvéthoz a barkát. De vajon, miért is tesszük ezt? Miért éppen a barka fűződik a húsvéthoz?

Az ok egyszerű: térségünkben nincs pálmaág, a fűzfélék fűzvirágzata viszont, a barka, fellelhető. A barka tulajdonképpen azokat a pálmaágakat szimbolizálja, melyeket a - békés, és nem harcos szándéka jeleként - számárháton érkező Megváltó Jézust ünneplő tömeg lengetett, amikor bevonult Jeruzsálembe. Erről az eseményről emlékezünk meg virágvasárnap, húsvét előtti vasárnap, amikor a templomokban barkaszentelést is tartanak.

Másik magyarázat is van rá, miért lett a barka húsvéti növény. A bárány Jézus húsvéti jelképe, így a barka szimbolikájában sokan látnak a báránnyal párhuzamot, hiszen mind a barka felülete, mind a bárány szőre puha. Talán nem is véletlen, hogy a barka és birka szavak rokon eredetűek nyelvünkben. A magyarban egyébként egyedülálló módon látható ez, ugyanis más nyelvekben egyéb puha állatok nevére hajaz a barka kifejezés. Így az angol például catkin néven nevezi, melyben a cat, vagyis macska szó szerepel.

Hagyományok barka kapcsán

- A barkaszedésre minden évben virágvasárnap előtti szombaton került sor. Volt, ahol a gyerekek szedték, másutt a fiatal lányok. A szedett barkaágakat azután bevitték a templomokba, és ott a fal mellé állították őket, hogy másnap a pap megszentelhesse azokat.

- A misét követően a barkaágakkal a szőlőbe mentek, hogy a gazdáknak három-három barkaágat adjanak át. A három ág közül egyet az eresz alá tettek, egyet elástak, egyet pedig a hordó tetejére. Mindhez fűzött valamilyen hiedelem.

- A ház védelmét szolgálta az eresz alá helyezett barka. Így a régiékek szerint ki lehetett

védni, hogy vihar esetén villámcsapás érje a házat. Az elásott barka azt segítette megelőzni, hogy pocok ássa fel a földeket, tönkretéve a növényeket. A hordóra a következő évi bor bősége reményében került barkaág.

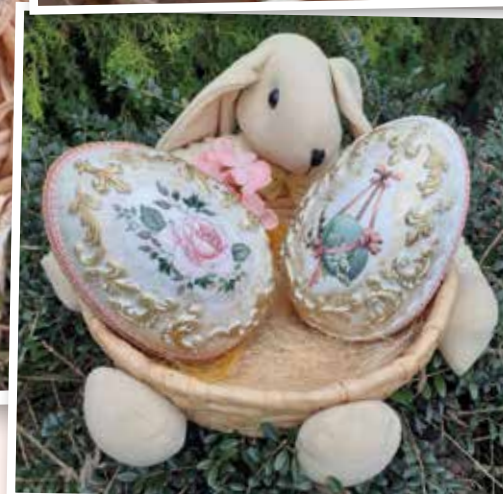
- Ahol csirkéket neveltek, ott az ólba is dobtak pár szemet a barkából, hogy még több tojást tojjanak a tyúkok. A kicsibék itatójába ugyancsak került pár szem a barkából, szintén a bő szaporulat reményében.

- Az, hogy húsvétkor legyen otthon barka, azért fontos a néphagyomány szerint, mert, ha a barkát a tűzhelybe dobják, az védelmet ad a családnak a bajtól, jégveréstől és vihartól. A hazavitt barkát rendszerint a házi oltárhoz tették.

- A barkának gyógyító hatást is tulajdonítottak egykor. Úgy hitték, ha gyógyszerként egy szem barkát lenyelnek, az segíthet a torokfájást és a gyomorbajt csillapítani. Egyes tájakon szalagokat kötöttek az ágakra, hogy a daganatos betegségeket gyógyítsák.

femina.hu alapján

Hímestojások szalvétatechnikával

Készítette: Benkő Tímea

Receptek

Zsemlegombóc leves

2-3 szárazabb kiflit kockára vágunk. Kevés zsíron megpirítjuk. Sózzuk, borsozzuk, hozzáadunk egy marék petrezselyemzöldet, 2 felvert tojást, 2 dl langyos vizet és annyi finomlisztet, hogy kicsit sűrűbb nokedli állagú tésztát kapjunk.

Olajon megpirítunk 1 EK pirospaprikát, felöntjük 3 l vízzel és beletesszünk 5-6 zeller-

levelet. Belefőzünk egy megtisztított fej hagymát. Amikor felforr, belerakjuk a vizes kézzel megformált gombócokat, amelyeket aztán kb. 40 percig főzünk. Ebből a mennyiségből 15 db gombóc készül.

Oldalas egészben sült burgonyával

Hozzávalók: 1 kg oldalas, 10 db közepes nagyságú burgonya, 1 nagy fej vörshagyma, 10 dkg füstölt szalonna, 10 dkg teavaj, só, bors, törött köménymag, fokhagymapor vagy friss fokhagyma, olaj
A húst felszeleteljük bordák szerint, kb. 10 db részt kapunk. Sóz-

zuk, borsozzuk, megszórkjuk köménymaggal és a fokhagymaporral, fokhagymával. A húskok mindkét oldalát megkenjük olajjal, és egy éjszakára a hűtőbe tesszük.

A burgonyát meghámozzuk, bevagdadjuk kakastaréjra úgy, hogy nem vágjuk át, és alaposan megsózzuk. A megtisztított hagymát félholdakra vágjuk, és beletesszük a burgonyába. A szalonnát bőr nélkül apró darabokra vágjuk, és rátesszük az olajjal vékonyan kikent tepsire. Az oldalas szeleteket a tepsi közepébe tesszük, körberakjuk a burgonyákkal úgy, hogy mindegyik alatt legyen szalonna. A burgonyák tetejére 1 kis kocka teavajat tesszünk. Az egészet lefedjük alufóliával. Előmelegített sütőben 100 Celsius fokon 45 percig, majd 150 Celsius fokon szintén 45 percig, végül 200 Celsius fokon kb. 30-40 percig pirosra sütjük. Savanyúsággal tálaljuk.

Jó étvágyat kívánok!

Bogdány Judit

Ábel a Vidiben

Az első edzésre a nagypapa vitte ki a tardoskeddi focipályára a hatéves **Csányi Ábelt**. Élénken emlékszik a pillanatra a 15 éves srác, aki jelenleg a MOL Fehérvár FC U16-os utánpótlás-csapatában rúgja a bőrt.

„Brat Gabi bácsi volt az első meghatározó edzőm, az alapokat tőle tanultam. Sok tornára elvitt bennünket, nála két szezonban is én voltam a legjobb góllövő, ez nagyon motiváló volt. Osztályunkból szinte minden srác focizott: Vanya Csaba, Ruzsik Máté, Sehnal Sebi..., az idősebbek közül Kele Dávid, a szlovák iskolából Soós Alex voltak csapattársaim. Alex is máig komolyan veszi a futballt, ő a dunaszerdahelyi DAC-ban játszik, Dávid Somorján. Nekem az NB I. volt az álomom“ – mondja Ábel.

12 éves koráig itthon csatárt, utána Érsekújváriban, majd Komáromban támadó középpályást játszott, júliustól Fehérváron keresik az edzővel a posztját, legtöbbször most már szélső támadó. A székesfehérvári Gorsium Gimnázium diákja, és szimultán végzi az érsekújvári Pázmány Péter Gimnáziumot is távúton, hiszen egy focistának legyen B-terve. Mert a futball

kontakt sportág, nagy a sérülés veszélye, ami könnyen derékba is törhet ígéretes karriert. Erről Ábel sokat tud mesélni.

„12 éves koromban elszakadt a bal térdem keresztszalagja. Akkor Újvár játékosam voltam, Győr ellen játszottunk, télen, műfüvön, amihez nem igazán voltunk hozzászokva. A harmadik percben megkaptam a labdát, a következő pillanatban oldalról elvitte az ellenfél a lábamat... 5 perc múltán már lábra sem tudtam állni. Póstyénben műtöttek, sokáig lábadoztam. Nem volt stabil a térdem, nem kaphattam új keresztszalagot, mivel még növéseben vagyok. Rengeteget szobabicikliztem, és biciklizem máig, meg kellett

erősíteni a combizmom, az ugyanis helyettesítheti a térdszalagokat. Sokáig, 5 hónapig tartott a felépülésem“ – emlékszik.

Ábel kiskorától szenvedélyesen rajong a fociért, tehetséges is, de az még nem elég.

Kitartás kell. Tardoskeddi alapiskolásként reggelente sulit előtt futni ment. „A mamitól az Akományra, onnan a fővégi artézi kútig és vissza. Elkezdtem konditerembe is járni, hogy folyamatosan terheljem a lábamat, azóta a Lifestyle fitness sajnos megszűnt“ – konstatálja.

A befektetett munka sem hozza meg mindig a kívánt eredményt. „A felépülést követően egy évet lejátszottam, aztán újra télen, megint műfüvön, ezúttal Sopronban – ekkor már Komárom játékosam

voltam – újra szerencsétlenül ütköztem, és most sem úsztam meg a műtétet. Nem sejtettem, hogy nagy a baj, lejátszottam a 90 percet, de aztán meccs végére nagyon bedagadt a lábam, és mire hazaértünk, már nem tudtam leszállni a buszról. Az újabb operáció után további 3-4 hónapig tartott a felépülés“ – mondja Ábel, aki ezután sem akasztotta szögére a futballcipőt.

Járt több klubnál próbajátékon, de úgy gondolja, egy játékosnak az a legfontosabb, hogy minél hamarabb a felnőttek közé kerüljön, ezért esett a választása erre a magyarországi utánpótlás-központra. Választott iskolája ugyan nem sportgimnázium, de sportosztályba jár. Délelőtt tanul, ebéd után edzés. „Ha meccsünk van, tekintettel vannak rá a tanárok, másnap

nem feleltetnek. Szigorúan megkövetelik viszont, hogy pótoljuk a tananyagot“ – magyarázza.

Az aktuális járványhelyzet és határzár miatt szerencsére csak egyszer ragadt Magyarországon, azt is inkább viccesnek találta mintsem elkeserítőnek, mivel azon a hétvégén a másodedzője volt kénytelen

„Vannak, akik azt hiszik, a futball olyannyira fontos, hogy úgyszólván élet-halál kérdése. Mindig elszomorít, ha ilyen véleményt hallok. Biztosíthatok mindenkit: a futball sokkal, de sokkal fontosabb.”

- Bill Shankly -

mosni rá. Egyébként édesapja hozza-viszi hetente kétszer.

„A magyar foci sokkal gyorsabb, fél évig tartott, amíg felvettem a ritmust. Ha össze kéne hasonlítanom itthoni tapasztalataimmal, a szlovák foci agresszívebb, durvább, keményebb, a magyar fociban meg nagyobb a tempó“ – összegzi Ábel.

Kiskora óta az FC Barcelona a kedvenc csapata, nekik szurkol. Kedveli Messi, Neymar játéktílusát, akik elegánsan játszanak, ugyanakkor Ronaldot is csodálja, elképesztőnek találja, amit elért. Ábel azt vallja, fejben dől el minden, és nagyon sokat kell még tennie, hogy célba érjen. Minden edzés, minden egyes meccs élet-halál harc, 110%-ra kell teljesíteni.

Tardoskedden most a kis tehetségeknek nincs lehetőségük szárnyaik bontogatására, a focipályánk, ahol ő tanulta egykor az alapokat, hónapok óta nagyon elárvult. Míg egy fehérvári játékost csak az üres lelátó bosszantja mostanság, itt-hon már annak is örülnének, ha egyáltalán edzhetnének a gyerekek. Szerencsés vagy, Ábel. „Az vagyok“ – mosolyog.

Benkő Tímea

KERESZTREJTVÉNY

Megfejtés:
Itt a húsvét, eljött végre a szép lányok öröme.
Mert a lányok szép virágok, illatos víz illik rájuk.

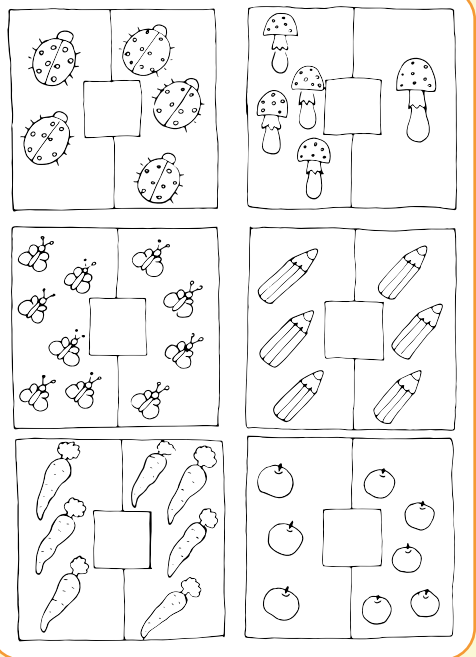
Húsvéti locsoló-versike	Gyakori ígevégződés	Magyar színész (Nándor)	tonna	Asztácium vegyjele	Csuklást utánzó szó	Rejtvény 2. rész Névelő Urakra jellemző	▼	Késsel szurkálja Hazánk folyója	▼	Tempus	Kérdőszócska Azonos betűk	▼	Névutó
Rejtvény 1. rész Szem - szlovákul Indíték							S						J
▶			Zátory Rövid mozgókép-sorozat							Elődök azonos hangzói Törpe			↙
	Mikszáth Kálmán névjele Rejtvény 3. rész			Szárazra perzselt Rejtvény 4. rész									
Indonéz politikus (MALIK)	▼			▼	Péter			Leó, Ödön			A múlt idő jele		
Atom csoport					Bikál közepe			A lemez szélei				R	Római öt Lásd ott, rövid.
▶					Rejtvény 5. része Becézett női név							↙	
Felesel									Mamlasz				
									Szekundum				
Tibor, Kolos			Idégen férfinév Napa párja					Fáj Magnézium vegyjele					
Vitamin		Brazíliai város (ITU) ...rém, lázalom				Hagyma-szelet! Tüzelő			Pagoda közepe Lökötő szó része				Rádiusz ...gráf, hómörő
Kézi-szerszám										Kálium, tellúr Végnélküli Ammán!			
Tartóoszlop					Anna, Kata			Képző			Vajon		Egyesült Arab Köztársaság, rövid.
					Névutó			Olasz TV			ÉAG		
Kettős betű						Amerikai hírügynökség	Ö						
▶		Tündér - szlovákul Kelet					Anna Vanádium vegyjele		József Attila verse Róbert				
... Fair Lady musical	O			Z									

Gyerekeknek

Vezesd el a nyuszt a tojásokkal teli kosárhoz!

Hasonlítsd össze a képeket és írd be a < > jeleket!

Tardoskedd hajdanán

Tvrdošovce kedysi

